

LIETUVOS TAUTINIO OLIMPINIO KOMITETO ŽURNALAS

OLIMPINĖ PANORAMA

2019 m. rugpjūtis Nr. 8 (120)

Auksinė vasara

Pasaulio taurės laimėtoja Laura Asadauskaitė triumfavo ir Europos čempionate, kuriame dar du olimpinius kelialapius Lietuvai iškovojo Gintarė Venčkauskaitė ir Justinas Kinderis

THE
NATIONAL
LO

WWW.LTOK.LT

PENTAT

**viking
lotto**

plius

**Tavo bilietas
su plusu**

Bilietai internetu: www.perlas.lt

TURINYS

LIETUVOS TAUTINIO OLIMPINIO KOMITETO ŽURNALAS

Leidžiamas nuo 2003 m.
Nr. 8 (120), 2019 m.

5

SKAITYTOJAMS

LTOK PREZIDENTĖS MINTYS

6

OLIMPINIS FESTIVALIS

NEĮKAINOJAMOS PAMOKOS JAUNIMUI

9

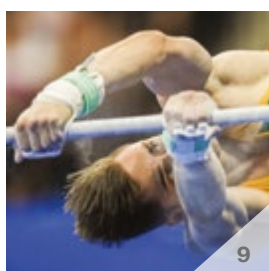
VEIDAS

SANTŪRAUS ČEMPIONO GERIAUSI METAI

12

KREPŠINIS

TRENERIS PROGNOZUOJA
LIETUVIAMS AUKŠĄ

15

PAMĄSTYMAI

SALDINTI GYVENIMĄ PO KĄSNELĮ?

16

IŠ ARTI

SĖKMĖ ATPERKA SUNKUMUS

18

REKORDININKAS

IETIES METIKO TIKSLAS – 100 METRŲ

20

70 KLAUSIMŲ

PREZIDENTAS, AKADEMIKAS, PATARĖJAS

24

NAUJOVĖ

LAUŽYS STEREOTIPUS

25

ŠVENTĖ

VIENOS LIETUVOS KOMANDA

26

„MAKABI“ ŽAIDYNĖS

TOKIOS SĖKMĖS NESITIKĖJO

28

TOKIJAS 2020

ŽAIDYNIŲ LAUKS JOMS PASIRENGĘ

30

ISTORIJA

KAIMYŲ ŠIMTMEČIO KELIO PRADŽIA

33

KRONIKA

LTOK ĮVYKIŲ DIENORAŠTIS

34

SENA NUOTRAUKA

TRYS SUKAKTYS

VIRŠELYJE

Šiuolaikinės penkiakovės
Europos čempionė Laura
Asadauskaitė-Zadneprovskienė
„Scanpix“ nuotr.

REDAKTORIUS

Bronius Čekanauskas

AUTORIAI

Marytė Marcinkevičiūtė
Vaidas Čeponis
Inga Jarmalaitė
Marius Grinbergas
Dainius Genys
Bronius Čekanauskas
Vytautas Žeimantas
Vytautas Ruzginas

FOTOGRAFAI

Vytautas Dranginis
Kipras Štreimikis
Alfредas Pliadis

KALBOS REDAKTORĖ

Inga Necelienė

MAKETUOTOJAS

Artūras Gimžauskas

KONTAKTAI

Olimpiečių g. 15, LT-09200 Vilnius
panorama@ltok.lt

INTERNETO SVETAINĖ

www.ltok.lt

SPAUSDINA

„Lietuvos ryto“ spaustuvė

TIRAŽAS

4000 egz.
ISSN 1648-6331
Online ISSN 2351-5899

Jei norite dalytis žurnalo medžiaga
su savo skaitytojais, privalu
pranešti, kad informacijos šaltinis –
„Olimpinė panorama“

OFICIALUS TOKIJO BILIETŲ PLATINTOJAS

Authorised Ticket Reseller for Lithuania

◀ Baltijos kelio bėgimo dalyvių palydos

MEDALIAI – JUBILIEJINIAI IR NAUJI

DAINA GUDZINEVIČIŪTĖ

LIETUVOS TAUTINIO OLIMPINIO KOMITETO PREZIDENTĖ

Rugpjūčio mėnesį trims olimpiniais medaliams sukanka 15 metų. 2004-aisiais auksą Atėnų olimpinėse žaidynėse iškovojo disko metikas Virgilijus Alekna, sidabrą pelnė septynkovininė Austra Skujytė ir penkiakovininkas Andrejus Zadneprovskis. Tai buvo karštos dienos Lietuvai, ypač krepšinininkams, kuriuos nuo medalių tąkart atskyrė pralaimėjimas pusfinalyje italams, o kovoje dėl bronzos – JAV komandai.

Medaliai į Lietuvą keliavo ir šių metų rugpjūtį. Plaukikas Danas Rapšys iš Pasaulio plaukimo taures turo Azijoje parsivežė šešis aukso ir vieną sidabro, Andrius Šidlauskas – vieną sidabro ir du bronzos apdovanojimus, o penkiakovininkė Laura Asauskaitė-Zadneprovskienė Europos šiuolaikinės penkiakovės čempionate lipo ant aukščiausios pakylės. Teisę varžytis Tokijo olimpinėse žaidynėse iškovojo penkiakovininkas Justinas Kinderis, olimpinį kelialapį Lietuvai pelnė Gintarė Venčkauskaitė-Juškienė. Mėnuo labai produktyvus.

Dvi savaites Japonijoje viešėjo Lietuvos dviračių treko rinktinė, jos treneriai ir medikai. Hiracukoje atletai gyveno, maitinosi, treniravosi, o netoliese esančiame Idzu mieste dalyvavo Japonijos taures varžybose – išbandė jėgas panašiausiomis sąlygomis į tas, kurios kitąmet lauks Tokijo žaidynėse.

Airijoje nuvilnijo lietuviška šeimų sporto šventė. Prie pirmą kartą Dubline vykusio renginio savo žiniomis ir patarimais prisidėjome ir mes, Lietuvos tautinis

olimpinis komitetas bei Lietuvos olimpinis fondas. Jo direktorius Mantas Marcinkevičius su kolega Ignu Gibu dalyvavo ir pačioje šventėje. Pasaulio lietuvių metams skirtas renginys subūrė visos Airijos, visų amžiaus grupių lietuvius į vienos Lietuvos komandą. Sporto šventėje dalyvavo apie tūkstantį išeivių, atsiliepiamai apie šį pirmąjį bandymą – patys geriausi.

Jau ne pirmą kartą teko garbė dalyvauti Baltijos kelio sukakties renginiuose. Šių metų rugpjūčio 23-iąją sostinės Katedros aikštėje davėme startą tradiciniam Baltijos kelio bėgimui. Neapsakomas jausmas būti prieš 30 metų prasidėjusio Laisvės sąjūdžio dalimi. Stabtelėjau, apsižvalgiau ir supratau, kad apie tokią Lietuvą, kokioje gyvename, tuomet ir svajojome.

Rugpjūčio mėnesį atlikta daug nematomo darbo. Aktyviai ruošiamės jau trečiajai „LTeam“ konferencijai, dirba LTOK sporto, užsienio ryšių, olimpinio švietimo direkcijos. Prieš metus prasidėjęs visos šalies pradinukams skirtas Olimpinės savaitės projektas šiemet išaugs į visą olimpinį mėnesį. Stengiamės, kad jauniausia visuomenės dalis pamėgtų aktyvų, judrų gyvenimo būdą, suprastų sporto teikiamas galimybes. Kolegos filmuoja įvaizdinius „LTeam“ ir Tokijo olimpinė žaidynių klipus, į pabaigą eina naujos LTOK svetainės darbai.

Vasara baigiasi, bet karštis tęsis pasaulio vyrų krepšinio, irklavimo čempionatuose. Sėkmės Lietuvos sportininkams!

”

JAU NE PIRMĄ KARTĄ TEKO GARBĖ DALYVAUTI BALTIJOS KELIO SUKAKTIES RENGINIUOSE. ŠIŲ METŲ RUGPJŪČIO 23-IAJĄ SOSTINĖS KATEDROS AIKŠTĖJE DAVĖME STARTĄ TRADICINIAM BALTIJOS KELIO BĖGIMUI.

NEJKAINOJAMOS PAMOKOS JAUNIMUI

„EUROPOS JAUNIMO OLIMPINIAI FESTIVALIAI – GERIAUSIA MOKYKLA JAUNIEMS SPORTININKAMS. ČIA YRA GALIMYBĖ TRENIRUOTIS IR VARŽYTIS AUKŠTO LYGIO ARENOSE, PAJUSTI OLIMPINĘ DVASIA, SUŽINOTI DAUGYBĘ NAUDINGŲ DALYKŲ“, – NEABEJOJĄ LIETUVOS MISIJOS OLIMPINIAME FESTIVALIJE BAKU VADOVAS EINIUS PETKUS.

MARIUS GRINBERGAS

Vytauto Dranginio ir Kipro Štreinikio nuotr.

Lietuvai atstovavo 67 sportininkai

Į liepos 21–27 d. Azerbaidžano sostinėje Baku vykusį Europos jaunimo olimpinį festivalį (EJOF) susirinko daugiau nei du tūkstančiai 14–18 metų amžiaus sportininkų iš 48 šalių. Jie dešimties sporto šakų varžybose išsidalijo 298 medalių komplektus.

Vieną sidabrą iš apdovanojimų pyrago atsilaužė ir Lietuvos tenisininkas Vilius Gaubas. Iš viso mūsų šaliai Baku atstovavo 67 sportininkai, jie dalyvavo dviračių sporto, dziudo, imtynių, gimnastikos, krepšinio, lengvosios atletikos, plaukimo ir teniso varžybose. Medalių lentelėje Lietuva kartu su Portugalija pasidalijo 34–35 vieta.

„Tokio amžiaus sportininkams ką nors prognozuoti labai sunku. Didžioji dalis mūsų rinktinės narių buvo sportavę tik Lietuvoje, todėl pasirodymas užsienyje, aukšto lygio arenoje, sukelia papildomą jaudulį. Kita vertus, tai labai gerai grūdina žvelgiant į ateitį, suteikia papildomos motyvacijos“, – mūsų jaunimo pasirodymo medalių skaičiumi nelinkęs matuoti Lietuvos misijos vadovas Baku, buvęs olimpietis irkuotojas E.Petkus.

Teko būti misijos vadovu ne viename EJOF. Kuo šis buvo išskirtinis? – paklausė E.Petkaus.

Apie tai nemažai diskutavome su misijos nariais.

”

MES JAU PER PIRMAJĄ DELEGACIJOS PASITARIMĄ TRENERIAMS PASAKĖME, KAD RAGINTŲ JAUNIMĄ NEBIJOTI KREIPTIS Į MEDIKUS, NES OLIMPINIS FESTIVALIS YRA MOKYKLA ATEIČIAI NE TIK KALBANT APIE GYVENIMĄ KARTU, VARŽYBAS AR TRENIRUOTES.

EINIUS PETKUS

Mums atrodo, kad tai vienas geriausių iki šiol vykususių festivalių. Buvo geros gyvenimo sąlygos, maitinimas, dauguma sporto bazių – aukšto lygio. Iš pradžių buvo kilę problemų dėl transporto, bet netrukus organizatoriai jas išsprendė.

Visos delegacijos gyveno tame pačiame kaimelyje, kuriame prieš ketverius metus buvo įsikūrę pirmųjų Europos žaidynių dalyviai. Bazės irgi kai kurios buvo tos pačios. Sportininkai galėjo treniruotis ir kaimelyje esančiame komplekse.

Ilgiausiai iki bazių sportininkams teko važiuoti apie valandą. Mieste buvo specialios juostos, skirtos festivalio transportui.

Vidurvasarį Baku labai karšta. Tad buvo pasirūpinta, kad niekur nepritrūktų geriamojo vandens. Didžiulės jo pakuotės stovėjo prie įėjimų į namus kaimelyje. Kambariuose veikė oro kondicionavimo sistema.

Festivalio šeimininkai pabrėžė, kad pirmą kartą tokį renginį organizuoja savo jėgomis, nes prieš 2015 m. Europos žaidynes jie buvo pasamdę olimpinį žaidynių organizatorių komandą iš užsienio. Šįkart azerbaidžaniečiai labai stengėsi, reagavo į pastabas ir mėgino kuo greičiau išspręsti kilusias problemas.

Lietuvių būstas kaimelyje ir erdvūs kambariai

Su misijos vadovo pavaduotoja Agne Vanagiene į Baku atskridome diena anksčiau nei visa delegacija. Ir apstulbome pamatę, kaip atrodo mums skirti kambariai. Į kaimelį patekome 12 val. ir galėjome ten būti iki 17 val. O paskui vidurnaktį vėl leido grįžti.

Kai atėjome dieną, ten viskas buvo kaip po karo. Nebuvo baldų, mėtėsi šiukšlės. Pagalvojau – nieko nebus, nežinau, kaip reikės gyventi. Bet kai atėjome vidurnaktį, vaizdas buvo visiškai pasikeitęs – viskas buvo išvalyta, atnešti baldai.

Ką laisvalaikio veikė jaunieji sportininkai?

Organizatoriai nusprendė, kad sportininkai iš kaimelio negali išeiti be suaugusiųjų palydos. Kai kurių šalių atstovai stebėjosi ir sakė, kad bent jau septyniolikmečius galėtų išleisti pasivaikščioti, ko nors nusipirkti. Bet daugumos komandų vadovams buvo ramiau, kai tokiu būdu buvo pasirūpinta sportininkų saugumu.

Be to, festivalis vyksta vos savaitę, laisvo laiko pernellyg daug ir nebūna, visas dėmesys būna skirtas treniruotėms ir varžyboms. Bet tie, kurie baigė varžybas anksčiau, galėjo eiti į laisvalaikio kambarius. Ten stovėjo žaidimų konsolės, žaidimų stalai, laisvalaikį padėjo organizuoti jaunieji ambasadoriai.

Beje, gyvenamuosiuose kambariuose nebuvo be-laidžio interneto – taip festivalio dalyviai buvo skatinami daugiau judėti, bendrauti. Tačiau jie nebuvo atskirti nuo pasaulio. Jei interneto prireikdavo, prie jo buvo galima prisijungti delegacijos biure, gydytojų kabinetuose. Ryšys veikė ir prie įėjimo į kiek-

vieną namą. Ten kartais būriuodavosi jaunimas.

Baigę savo pasirodymą sportininkai važiuodavo pabūti sirgaliais į kitų delegacijos narių varžybas. Nors tai labai tolimas kraštas, buvo atvažiuavę ir kelių sportininkų tėvai palaikyti savo atžalą.

Ar sunku suvaldyti tokio amžiaus sportininkus – juk jie dar vaikai, paaugliai?

Jaunimo festivaliai visada prideda papildomos įtampos. Bet šio festivalio dalyviai buvo išties labai geri. Jie žinojo tvarką, kada reikia eiti miegoti, kada negalima triukšmauti, nes kiti tuo metu ilsisi prieš startus. Pasakėme – kas nesilaikys taisyklių, keliaus namo. Visi puikiai suprato.

Kartu su komanda vyko ir jaunasis ambasadorius – 19-metis plaukikas Paulius Martinkėnas, 2015 m. pats dalyvavęs Gruzijoje vykusiame EJOF. Kokios buvo jo pareigos?

Jaunuosius ambasadorius atsiuntė beveik pusė festivalyje dalyvavusių šalių. Jų tikslas – parodyti jauniems sportininkams, kad olimpinė idėja nėra tik dalyvavimas varžybose ir grįžimas namo su medaliu arba be jo. Tai pagarba kitiems sportininkams ir visų savo jėgų atidavimas kiekviename starte.

Jaunieji ambasadoriai kaimelyje rengė olimpinę dvasią puoselėjančius užsiėmimus, viktorinas, bendraudami tarpusavyje pristatydavo savo šalis.

Paulius padėjo ir mums, misijos darbuotojams. Mūsų delegacijai dar talkino šeši savanoriai. Vietiniai. Labai paslaugūs ir darbštūs.

ŽVILGSNIS

MEDALIAI

Baku vykusiame EJOF iš 48 šalių 38-ųjų atstovai iškovojo apdovanojimų. Lietuva galutinėje medalių lentelėje su Portugalija pasidalijo 34–35 vieta. Mūsų kaimynai latviai su vieninteliu bronzos medaliu kartu su Slovakija ir Slovėnija pasidalijo 36–38 pozicija, o penkis medalius (3 aukso ir 2 bronzos) iškovojo Estijos sportininkai buvo penkiolikti.

Medalių įskaitoje be konkurencijos triumfavo Rusijos delegacija, kurios kraityje – net 66 medaliai: 28 aukso, 17 sidabro, 21 bronzos. Antrą vietą užėmė Didžiosios Britanijos rinktinė (11 aukso, 12 sidabro, 2 bronzos medaliai), trečią – Turkijos komanda (11 aukso, 6 sidabro, 10 bronzos medalių).

Uždarymo
iškilimėse
Lietuvos vėliavą
nešė festivalio
vicečempionas
V.Gaubas

Ar daug darbo turėjo medikų komanda?

Darbo jiems tikrai netrūko. Bet viską puikiai spėjo. Rinktinėje buvo gydytojai Diana Baubiniene ir Mantas Ambraška, kineziterapeutė Rasa Batulevičiūtė. Savo kineziterapeutą Mantą Masilionį turėjo krepšinio rinktinė. Visi dirbo kartu, nesiskirstė pagal sporto šakas.

Mes jau per pirmąjį delegacijos pasitarimą treneriams pasakėme, kad ragintų jaunimą nebijoti kreiptis į medikus, nes olimpinis festivalis yra mokykla ateičiai ne tik kalbant apie gyvenimą kartu, varžybas ar treniruotes. Jaunieji sportininkai turi žinoti, kaip galima kuo greičiau atsigausti po varžybų, numalšinti skausmą. Pasakėme, kokios įrangos turime, ir siūlėme ateiti išbandyti, kad ateityje žinotų, ko reikia, kas tinka, kas gal ne. Ir šiaip pasikalbėti su medikais visada naudinga. Jie gali patarti, ką gerti prieš startą, kada ir ką valgyti. Jaunimas noriai tuo naudojosi.

Buvo ir rimtesnių traumų. Per pasiruošimo stovyklą Gruzijoje kairės rankos delno sąnarį net trijose vietose išsinarinusi dziudo atstovė Evelina Kleinytė į Baku atvyko su įtvaru. Bet medikų pastangomis jai pavyko atsigausti ir sudalyvauti varžybose. O štai jau Baku traumą per treniruotę patyrusi gimnastė Ema Pleškytė negalėjo pasirodyti varžybose.

Kai kuriuos sportininkus kvietė ir į dopingo kontrolę. Tai taip pat naudinga patirtis.

Ar nebuvo nerimo, kad Lietuva gali likti be medalių?

Buvo. Tokiame amžiuje sunku įvertinti pajėgumą. Pasirengti festivaliui lėšų skiriame ir mes, Lietuvos tautinis olimpinis komitetas, ir sporto šakų federacijos, tad vaikams atsiranda galimybė dalyvauti rimtose stovyklose. Ir kartais gabus sportininkas po tokios stovyklos gali sužibėti, nors ir nebūna laikomas favoritu. O kitas, atvirkščiai, būti tarp pretendentų į medalių, bet nepasiekti planuoto rezultato.

Kai kalbame apie tokio amžiaus sportininkus ir jų planuojamus rezultatus, visada paminime, kad sunku kažką prognozuoti. Lengviau tiems, kurie skaičiuoja savo rezultatus metrais ar sekundėmis. Jeigu jie pasieks geriausią sezono rezultatą, tai gali tikėtis pergalės. O štai kalbant apie žaidimų, dvikovos sporto šakas yra daugybė įvairių aplinkybių. Mes skaičiavome – jei pasiseks, gali būti du ar trys medaliai. Bet pavyko tik tenisininkui, kuriam buvo prognozuota vieta ketvirtfinalyje.

Tokio amžiaus sportininkams varžybos yra labiau pasirengimas ateities kovoms, galimybė pajusti olimpinę dvasią. Tokios ir sąlygos sudarytos – visi jaunimo festivalio dalyviai gyvena kartu kaip olimpinėse žaidynėse. Tai puiki mokykla.

Juk ne visi yra tokiose arenose startavę. Treneriai sakė, kad per pirmąsias treniruotes kai kurie sportininkai net sutriko.

Kitas vasaros olimpinis festivalis po dvejų metų vyks Slovakijos mieste Banska Bistriceje. Ar jau pradėjote jam rengtis?

Paskutinis pranešimas per komandų vadovų susirinkimą Baku būtent ir buvo Banska Bistrice prištartymas. Slovakai skelbia, kad pas juos nereikės transporto, nes sportininkai visas bazes galės pasiekti pėsčiomis. Tai būtų tikrai patogiu. Tik į pačią Banską Bistricą ne tokia patogi kelionė.

Rengtis festivaliui dar nepradėjome. Bet kyla minčių dėl ateities rinktinės formavimo. Esame nemažai kalbėję su kitų komandų vadovais. Didžiosios šalys, kurių atstovai laimi daug medalių olimpinėse žaidynėse, į festivalius veža mažesnes komandas, bet daugiau lėšų skiria jų parengimui. Tad ir mes svarstome: gal reikėtų, pasitarus su federacijomis, sumažinti dalyvių skaičių arba daryti griežtesnę atranką, o atrinktiesiems skirti didesnę finansavimą. Kol kas tai tik diskusijų klausimas. Bet tokia yra pasaulinė tendencija.

Sportininkai aktyviai palaikė komandos draugus

Dvynukės imtynininkės Gabija ir Gabrielė Dilytės

Fotografas Vytautas Dranginis

SANTŪRAUS ČEMPIONO GERIAUSI METAI

GIMNASTIKOS SALĖJE GIRDĖTI „TAUTIŠKĄ GIESMĘ“ – TAIP PAT NAUJA, KAIP IR AIŠKINTIS, KUR PASIRODYTI SUDĖTINGIAU: ANT SKERSINIO, LYGIAGREČIŲ, ŽIEDŲ, ARKLIO AR KITŲ PRIETAISŲ. BET LIETUVOS GIMNASTO ROBERTO TVOROGALO GARBEI LIETUVOS HIMNAS ŠIEMET SKAMBĖJO JAU DUKART.

INGA JARMALAITĖ

R.Tvorogalas
su treneriu
J.Izmodenovu

Kipno Štreimiklo nuotr.

Pirmas kartas buvo gegužės pabaigoje Kroatijoje, kurioje gimnastas pasaulio „Iššūkio“ taurės varžybų pratimų ant lygiagrečių rungtyje iškovojė auksą. O antrasis – po mėnesio, paskutinę Europos žaidynių dieną, kai Lietuvos atstovas pelnė auksą už be prieikaščių atliktus pratimus ant skersinio.

KARJEROS PERGALĖ

Tai neabejotinai kol kas svarbiausia 24-erių gimnasto Roberto Tvorogalo karjeros pergalė. Kaip grįžęs paminėjo sunkų darbą vainikavusį auksinį laimėjimą?

„Labai simboliškai, su draugais“, – santūriai atsako gimnastas ir prisipažįsta, kad nėra mėgėjas švęsti.

Kita vertus, ilgai mėgautis šlove nėra kada: jau spalio 4–13 d. Vokietijoje, Štutgarte, vyks svarbiausias šių metų startas – pasaulio čempionatas, kuriame bus kovojama dėl olimpinėjų kelialapių.

Kol kas 2019-ieji R.Tvorogalui klostosi puikiai, nors prieš tai maždaug dvejus metus traumas trukdė

varžytis visa jėga. Ko reikėtų, kad per šias Kalėdas gimnastas galėtų pasakyti, jog šie metai jam išties buvo geri?

„Papulti į olimpines žaidynes – ir jau būtų pakankamai“, – atsako trumpai.

Trumpai, neišsiplėsdamas R.Tvorogalas atsakinėja į daugumą klausimų ir net nebando slėpti, kad bendravimas su žiniasklaida nėra stiprioji jo pusė, o po Minske vykusių Europos žaidynių užgriuvęs dėmesys greičiau jį trikdo nei džiugina.

„Nežinau, kaip į tokį klausimą atsakyti, – atkakliai kvočiamas, kaip jautėsi Minske, kai suprato, jog medalis jau kišenėje, bet jo spalvai sužinoti dar reikėjo sulaukti likusių skersinio rungties finale dalyvavusių varžovų pasirodymo, atsako gimnastas. – Buvau patenkintas, kad yra medalis, o kokios spalvos – jau antraeilis dalykas. Man medalis jau buvo pergalė“, – nedaugžodžiauja sportininkas.

Paaikšėjus, kad medalis – aukščiausios prabos, bent

TRENERIS

ČEMPIONAS

Lietuvos vyrų gimnastikos rinktinės vyriausiasis treneris Jevgenijus Izmodenovas 2002-aisiais, būdamas keturiolikos, pirmą kartą tapo šalies čempionu. Nuo tada prasidėjo vilniečio era mūsų šalies vyrų sportinės gimnastikos padangėje. Jis tapo daugkartiniu Lietuvos čempionu, atstovavo šaliai pasaulio ir Europos čempionatuose, universiadaoje. Svariausias laimėjimas – 14 vieta daugiakovės varžybose, pasiekta per Europos čempionatą Lozaneje.

iš šono žiūrint atrodė, kad jo treneris Jevgenijus Izmodenovas labiau džiaugėsi Europos žaidynių aukso nei pats gimnastas, kuris išliko santūrus ir griausmingų emocijų nerodė.

„Taip ir buvo. Jis daugiau nerimavo ir labiau džiaugėsi“, – pripažįsta R.Tvorogalas.

SKAIČIUOJA TRENERIS

Robertas jau dalyvavo 2016 m. Rio de Žaneiro olimpinėse žaidynėse, iš kurių didžiausią įspūdį paliko didelė spalvota gimnastikos salė.

„Skirtingi prietaisai – skirtingos spalvos, o šiaip kitokių gerų įspūdžių nepamenu: maistas, gyvenimas šiaip sau, kažko tokio „vau“ nebuvo. Žaidynių atidaryme, uždaryme nedalyvavau, gal dėl to įspūdžių mažokai. Atvažiavau į savo varžybas, sudalyvavau ir išvažiavau“, – pasakoja gimnastas, Rio de Žaneire užėmęs 42 vietą.

Pagrindinis šių metų jo tikslas – Tokijo žaidynės. „Akcentas – pasaulio čempionatas, jame sieksime patekti į olimpinės žaidynes“, – sako Europos žaidynių čempionas.

Kuri vieta garantuotą bilietą į Tokiją, Robertas nežino ir dėl to galvos sau nesuka. „Neatsimenu, kiek žaidynėse būna varžovų – ar 60, ar 80. Yra tokių, kurie dalyvauja daugiakovės varžybose, yra tik ant atskirų prietaisų besivaržančių gimnastų, todėl sunku suskaičiuoti ir pasakyti. Arba atrankoje užimi vienokią vietą, bet po to dalis olimpinis kelialapis iškovojusių gimnastų atkrita dėl šalių kvotų ir panašiai. Sudėtinga skaičiuoti, todėl žinau viena – reikia gerai sudalyvauti. Kaip patekti, kiek aplenkti – treneris skaičiuoja, mano darbas – gerai atlikti visus pasirodymus“, – sako R.Tvorogalas.

ANTRI NAMAI – BALTARUSIJA

Kadangi Lietuvoje sąlygos gimnastams ruoštis nekokios, Europos žaidynių čempionas jau gal dešimtmetį važinėja į Baltarusiją ir netoli Minsko esančioje olimpinėje bazėje sportuoja.

„Už miesto pastatyta didelė sporto bazė. Ten daug visokiausių sporto šakų sekcijų. Galima sakyti, ji yra miške. Sportuojam kartu su baltarusių gimnastais, visus juos jau gerai pažįstam, nes ten gal dešimt metų važiuojam“, – pasakoja gimnastas.

Ar labai kontrastas bado akis, kai iš baltarusių gimnastikos salės grįžta į Vilniaus? „Jaučiasi labai, nes pas mus sąlygų trūksta. O nuo aplinkos daug kas priklauso. Jeigu nėra sąlygų sportuoti, kai kurie prietaisai pasidaro nemieli, nesinori ant jų net lipti, nes jie seniai neatitinka standartų“, – lygina gimnastas.

Ir čia, R.Tvorogalo įsitikinimu, yra vienas atsakymų, kodėl Lietuvoje gimnastika nepopuliari, nors, tarkime, netolimoje Vokietijoje, Prancūzijoje pilna gimnastikos salių, klubų, gimnastai varžosi vieni su kitais, kartu keldami bendrą šalies gimnastikos lygį. Pas mus nėra salių, nėra varžybų, nėra reklamų.

„Pinigų nėra, salių gerų neįrengia – kaip gali būti populiari? – klausimu į klausimą atsako gimnastas. – Gal dar prisideda tėvų, vaikų požiūris – tai sunki sporto šaka, jeigu profesionaliai dirbi, reikia treniruotis po du kartus per dieną, tada reikia gimnastiką derinti su pamokomis, su mokykla.“

Roberto pasirodymas Minske

GERIAU NEI DARŽELIS

Lietuvos lenkų šeimoje augusį R.Tvorogalą į sportinę gimnastiką atvedė tėvai. Ir, galima sakyti, gimnastikos salėje liko daugiausia tėvų pastangomis. Atėjus paauglystei nelabai suprasdavo, kodėl kiti bendraamžiai gali veikti ką nori, o jis turi sunkiai treniruotis. Ne kartą buvo kilęs noras maištauti, mesti, išėiti, bet negalėjo to imti ir pasakyti tėvams.

„Tėvai buvo griežti, treneris griežtas. Žinojau, kad į mano „neisiu“ bus pasakyta „eisi“. Tai ir ėjau. Bet minčių dažnai kildavo, ne kartą norėjau mesti. Keturiolikos metų paauglys nelabai suprasdavau, kam man to reikia. Daug kas aplink atkrisdavo, nes neatlaikydavo sunkių krūvių, bet aš kažkaip likau ir viskas. Kur jau dabar trauktis?“ – juokiasi gimnastas.

Lietuvoje retų sporto šakų atstovų mėgstama klausinėti, kodėl būtent ši sporto šaka, juk nei populiari, nei sąlygų yra. Ir su Robertu dar grįžtame į pačią pradžią.

„Tiksliai visko neatsimenu, bet tėvai atvedė, kai buvau kokių penkerių metų. Pamenu tokį trumpą epizodą, kad man nelabai patikdavo į darželį eiti, jau geriau buvo gimnastikos salė. Man patiko, kaip ten visi šokinėja, daro kūlversčius. Atrodė įdomiau nei darželis. Taip ir prasidėjo“, – pasakoja sportininkas.

Tėvai jį nuvedė ten, kur ir dabar treniruojasi, tik pavadinimai keitėsi – į gimnastikos salę sostinės Kau-no gatvėje. Iš pradžių susirinko gal dešimties, gal dar didesnė jo amžiaus vaikų grupė. Tik kasmet jų vis mažėjo, o kai Robertas sulaukė dešimties, trise ar keturiose gimnastikos treniruotes belankė.

Kasmet treniuočių daugėjo, krūviai didėjo. Simono Konarskio vidurinė mokykla, kurioje mokėsi, buvo arti. Jei pirma pamoka būdavo kūno kultūra, nuo mažumės jį ugdęs Aleksandras Filatovas tardavosi, kad auklėtinis tą pamoką praleis gimnastikos salėje. Jeigu nepavykdavo išlavuoti, eidavo nuo septintos ryto į treniruotę.

1

TRIUMFAS

Birželį Minske vykusiose antrose Europos žaidynėse Robertas Tvorogalas iškovojo auksą pratimų ant skersinio rungtyje.

Pirmąjį išimtiną medalį – sidabro – R.Tvorogalas iškovojo Europos jaunimo olimpinėje festivalyje Trabzone (2011 m.). Nuotraukoje: R.Tvorogalas (dešinėje) – su komandos draugu V.Chaninu

TRABZON 20

EUROPEAN YOUTH OLYMPIAD

BAISI, BET SĖKMINGA

Daugiakovinė kovoja šešių rungčių varžybose: laisvųjų pratimų, atraminių šuolių, pratimų ant arklio, žiedų, lygiagrečių ir skersinio. Kuri rungtis R.Tvorogalui sudėtingiausia ar pati baisiausia?

„Gal skersinis, kurio finalą laimėjau Europos žaidynėse, yra baisiausias, – svarsto čempionas. – Kartais, kai gerai einasi, nebūna baisu, bet vos kas nors krypt – ir atsiranda tarakonų galvoje, ir prasideda baimės. Bet ant skersinio ir lygiagrečių dažniausiai būna geriausi pasirodymai, o tradiciškai silpniausiai sekasi arklys ir žiedai. Ant arklio daug traumų esu patyręs – tai pečiai, tai alkūnės nukentėdavo. Arklys – toks prietaisas, ant kurio labai daug reikia dirbti“, – sako gimnastas.

Jam dalyvauti daugiakovės varžybose patinka, nes visų pirma būti daugiakovininku yra prestižas. Antra, jeigu nepasiseka viena rungtis, galima bandyti atsigriebti kitoje.

„Visada daugiakovę dariau ir darysiu. Nėra noro vieno ar dviejų atskirų prietaisų rungtyse dalyvauti. Įdomumas toks, kad vienur sekasi geriau, kitur prasčiau, bet rezultatai sumuojasi“, – paaiškina.

Baisiausia patirta trauma – riešų lūžiai. Lūžo ant lygiagrečių du ar tris kartus. Vieną kartą Maskvoje prieš varžybas, kitą sykį Lietuvoje, o trečio nebepamena. Po lūžio mėnesį iš viso nieko negalėjo daryti, paskui dar turėjo praeiti mėnuo ar du, kol ranka atsigavo. Bet gimnastams ir rankos ar kojos patempimas gali porai mėnesių planuotas treniruotes sutrikdyti.

Po traumų atsiranda baimių. Kaip su jomis kovoja? „Reikia bijoti ir daryti, kol baimė pradings“, – pateikia receptą.

UŽ KLAIDĄ ATSIGRIEBĖ

Su treneriu J.Izmodenovu gimnastas pradėjo bendradarbiauti prieš Rio de Žaneiro žaidynes, bet pažįsta jį seniai – kurį laiką abu kartu sportavo, dalyva-

vo varžybose. Koks jo treneris, kokios savybės jam labiausiai patinka?

„Visoks – gal griežtas, reikalaujantis, kaip ir kiekvienas treneris. Bet kiekvienas treneris turi būti ir šiek tiek draugas, kad ne vien apie sportą, bet ir kitomis temomis būtų galima pakalbėti, – pagalvojęs atsako. – Jis padaro viską, ko sportininkui reikia. Man lieka galvoti tik apie pasirodymą.“

Tik apie pasirodymą jis galvojo ir Minske. Daugiakovės finale, į kurį pateko su trečiu rezultatu, šiek tiek nesusiklostė paskutinės skersinio rungties pasirodymas – nuslydusi ranka lėmė prastesnį įvertinimą ir galutinę septintą vietą.

Galbūt prieš daugiakovės finalą jautė didesnę spaudimą? „Nežinau, tiesiog žinojau, kad gerai sudalyvavau, su geru rezultatu patekau į finalą, bet tą rezultatą finale reikėjo pakartoti, o tada žiūrėti, busi trečias ar septintas“, – sako gimnastas.

Už padarytą klaidą pavyko netrukus atsigriebti. Skersinio rungties finale, prieš pat pasirodymą su treneriu nusprendę maksimaliai pasunkinti programą, abu rizikavo, tačiau rizika pasiteisino – buvo ne tik pagerintas šios rungties asmeninis rekordas (14,400 balo), bet ir pelnytas Europos žaidynių aukšas.

Bet ką reiškia perdegti, sportininkas gerai žino. Neslepia, kad yra buvęs daug nervų, streso, ne visada pavyksta suvaldyti emocijas, o kai emocijos kunkuliuoja, ima drebėti rankos.

„Negalvoti, apsiraminti, kartoti, kad viskas bus gerai, eiti ir daryti. Ypatingos taktikos nežinau. Kuo daugiau sportuoji, tuo daugiau varžybų, tuo daugiau patirties – ir tie nervai apsiramina“, – susivaldymo tema per daug neišsiplečia gimnastas.

Ir jau galvoja apie kitą tikslą – kelialapį į Tokiją, kad galėtų santūriai pasakyti, jog šie metai jo karjere – vieni geriausių.

”

KIEKVIENAS TRENERIS TURI BŪTI IR ŠIEK TIEK DRAUGAS, KAD NE VIEN APIE SPORTĄ, BET IR KITOMIS TEMOMIS BŪTŲ GALIMA PAKALBĖTI. JIS PADARO VISKĄ, KO SPORTININKUI REIKIA. MAN LIEKA GALVOTI TIK APIE PASIRODYMĄ.

ROBERTAS TVOROGALAS

Lietuvos rinktinė po draugiškų rungtynių su Serbija Kaune

TRENERIS PROGNOZUOJA LIETUVIAMS AUKSĄ

GARSUS TRENERIS ANTANAS SIREIKA, 2003 M. SU LIETUVOS VYRŲ KREPŠINIO RINKTINE LAIMĖJęs AUKSO MEDALIUS EUROPOS ČEMPIONATE ŠVEDIJOJE, PROGNOZUOJA, KAD MŪSŲ ŠALIES KOMANDA FANTASTIŠKAI PASIRODYS PASAULIO PIRMENYBĖSE. JIS SPĖJA, KAD LIETUVIAI KINIJOJE IŠKOVOS AUKSĄ.

VAIDAS ČEPONIS

„Olimpinė panorama“ pakalbino žinomą krepšinio strategą Antaną Sereiką.

Treneri, ar nejuokaujate Lietuvos rinktinėi kabindamas aukso medalius? Juk pasaulio čempionate bus daugybė pajėgių varžovų.

Aš kalbu rimtai. Mes turime labai stiprią rinktinę, o dauguma kitų komandų į Kiniją atvyks smarkiai nukraujavusios, ne pačių pajėgiausių sudėčių. Pavyzdžiui, JAV, Australija, Kanada. Mūsų stiprybė – komandinis žaidimas.

Kokį įspūdį paliko mūsų žaidimas kontrolinėse rungtynėse?

Tikrai gerą, nors ir pralaimėjome serbams, ispanams. Manau, tuose mačiuose lietuviai neparodė tikrojo savo pajėgumo, treneriai turbūt slėpė dalį kortų.

Kokie pagrindiniai mūsų komandos ginklai?

Mūsų jėga ne tik Jonas Valančiūnas ir Domantas Sabonis. Pavyzdžiui, Marius Grigonis kontroliniuose mačiuose rungtyniavo kaip žvaigždė. Tai labai maloniai nustebino. Jis taikliai atakuoja, darbštus gynyboje, kažkuo primena Ramūną Šiškauską, Ar-

vydą Macijauską. Dabartinėje rinktinėje iniciatyvos efektyviai gali imtis ir daugiau krepšininkų. Mūsų šiek tiek gerai dalijosi kamuoliu, daugelyje dvikovų užtikrintai gynėsi, matėme neblogą komandinę gynybą.

Ar mūsų komandai nepristigs snaiperių? Juk jai neatstovaus Artūras Milaknis, Adas Juškevičius, Eimantas Bendžius?

Nemanau. Nors nėra daug snaiperių, iš esmės visi žaidėjai gali pataikyti iš distancijos. Net J.Valančiūnas jau sugeba įmesti iš toli. Galima pasinaudoti ir šiuo koziriu. Juk šiuolaikiniame krepšinyje vis daugiau centrų meta tritaškius. Pavyzdžiui, Marcas Gasolis.

Daugelis Lietuvos rinktinės aukštaūgių lėtoki. Ar dėl to nekils bėdų, kai, tarkim, reikės keistis ginamaisiais?

Neturėtų. Mano nuomone, Domantas gali sėkmingai pristabdyti ir varžovų gynėjus. Jonas Lėšėnis, bet nieko baisaus. Jis gerai kaunasi dėl kamuolių, blokuoja varžovų metimus.

Ar mūsų ekipoje ne per mažai aukštų krepšinin-

”
MES TURIME LABAI STIPRIĄ RINKTINĘ, O DAUGUMA KITŲ KOMANDŲ Į KINIJĄ ATVYKS SMARKIAI NUKRAUJAVUSIOS, NE PAČIŲ PAJĖGIAUSIŲ SUDĖČIŲ.

J.Valančiūnas

Alfredo Pineda nuotr.

M.Grigonis

D.Sabonis

Lietuvos ir Serbijos rungtynes Kaune žiūrėjo prezidentas G.Nausėda ir kadenciją baigęs prezidentas V.Adamkus

ku? Artūras Gudaitis ir Donatas Motiejūnas gal praverstų?

Taip, kuo daugiau gerų žaidėjų, tuo geriau, bet ir dabartinė sudėtis yra stipri.

Treneris Dainius Adomaitis nuolat nuogaštavo, kad per kontrolinius mačus krepšininkai darė per daug klaidų.

Tikiu, kad iki čempionato pavyks sumažinti klaidų skaičių. Tą būtinai reikia padaryti. Natūralu, kad klaidų daugėja, kai komanda bando žaisti labai greitai. Mūsiškiai stengiasi dažnai pasitelkti greitą puolimą. Tai yra gerai. Dalis klaidų buvo susijusios su atsipalaidavimu, noru improvizuoti, sužaisti gražiai, kai rungtynių rezultatas jau būdavo aiškus.

Kaip vertinate J.Valančiūno ir D.Sabonio buvimą aikštėje kartu?

Dar galima patobulinti puolimą, kai jie aikštėje drauge. Vienas galėtų žaisti labiau atsitraukęs nuo krepšio, o kitas baudos aikštelėje ar šalia jos. O pas-kui apsieisti vietomis. Tada varžovams būtų sunkiau prisitaikyti.

Turime daug lengvųjų puolėjų – Joną Mačiulį,

ŽVILGSNIS

PASAULIO ČEMPIONATAS

Pasaulio čempionato, kuris Kinijoje vyks rugpjūčio 31 – rugsėjo 15 d., pirmajame etape rungtyniaus net 32 komandos, suskirstytos į aštuonias grupes.

A grupė (Pekinas): Kinija, Venesuela, Lenkija, Dramblio Kaulo Krantas.

B grupė (Uhanas): Argentina, Rusija, Pietų Korėja, Nigerija.

C grupė (Guangdžou): Ispanija, Puerto Rikas, Iranas, Tunisas.

D grupė (Fošanas): Serbija, Italija, Filipinai, Angola.

E grupė (Šanchajus): JAV, Turkija, Čekija, Japonija.

F grupė (Nandzingas): Graikija, Brazilija, Juodkalnija, Naujoji Zelandija.

G grupė (Šendženas): Prancūzija, Dominikos Respublika, Vokietija, Jordanija.

H grupė (Donguanas): Lietuva, Australija, Kanada, Senegalas.

Pirmąsias rungtynes Lietuvos rinktinė žais rugsėjo 1 d. su Senegalu. Rugsėjo 3 d. susitiks su Kanada, rugsėjo 4 d. – su Australija.

Į kitą etapą pateks po dvi pajėgiausias komandas. Jeigu Lietuva bus tarp jų, realiausi kiti varžovai – Prancūzijos ir Vokietijos krepšininkai. Po dvi geriausias ekipas pateks į ketvirtfinalį. Lietuvos rinktinė čempionatą pradės 8,3 mln. gyventojų turinčiame pramoniniame Donguano mieste.

M.Kalnietis

TOKIJO LINK

KELIALAPIAI

Nors pasaulio čempionate bus kovojama dėl septynių olimpinėjų kelialapių, teoriškai įmanoma, kad bilieto į Tokiją negaus net ir pasaulio vicečempionai. Mat šie olimpiniai kelialapiai bus atiduoti ne septynioms aukščiausias vietas užėmusioms komandoms, o paskirstyti pagal žemynus. Olimpinius kelialapius per pasaulio čempionatą iškovos po dvi geriausias Europos ir Amerikos bei po vieną geriausia Afrikos, Azijos ir Okeanijos komanda.

Jeigu pasaulio čempione taps Australija, o sidabro medalius iškovos Naujoji Zelandija, kelialapį į Tokiją gaus tik australai. Ir priešingai – jei nė viena kurio nors žemyno komanda nepateks net tarp šešiolikos stipriausiųjų, geriausia to žemyno rinktinė vis tiek pelnys olimpinį kelialapį.

Dėl paskutinių keturių kelialapių krepšininkai 2020 m. vasaros pradžioje kovos atrankos turnyre. Jame dalyvaus 24 komandos, kurios bus suskirstytos į keturias grupes. Jų nugalėtojai pateks į olimpinės žaidynes.

16 vietų į atrankos turnyrą bus atiduota per pasaulio čempionatą. Čia jau nebus paisoma geografijos. Dar aštuonios komandos gaus vardinius kvietimus. FIBA pati pasirinks po dvi rinktines iš kiekvienos zonos (Europos, Amerikos, Afrikos bei Azijos ir Okeanijos).

Mindaugą Kuzminską, Edgarą Ulanovą, Roką Giedraitį. Kaip jiems padalyti minutes?

Nereikia į tai žvelgti standartiškai. Jeigu jiems seksis, manau, net trys iš paminėtų krepšininkų gali būti vienu metu aikštėje. Neverta žiūrėti į pozicijas. Mano galva, aikštėje turi rungtyniauti tie, kurie tą dieną ant bangos. Nepakenktų ir netradiciniai sprendimai.

Pavyzdžiui, aš Ramūną Šiškauską esu išbandęs kaip įžaidėją ir tai pasiteisino. Nevengiu netikėtų sprendimų. Tarkim, neretai leidžiu į starto penketą atsarginių žaidėjų. Jeigu jie užsikabina, rungtyniauja ilgiau. Jei ne, nebepasirodo aikštėje. Tokiu būdu į rungtynes įtraukiama daugiau naudos galinčių duoti krepšininkų. Na, bet kiekvienas treneris turi savo požiūrį į šiuos dalykus.

Jūsų buvęs auklėtinis R.Giedraitis, nors smarkiai patobulėjo ir nuostabiai rungtyniavo Berlyno ALBA klube, per kai kuriuos kontrolinius mačus atrodė susikaustęs, gaudavo nedaug minučių. Ką jam patartumėte?

Nebijoti atakuoti, nesijaudinti dėl netaiklių metimų. Rokas patobulėjo, yra greitas, veržlus, taiklus. Nusimesti nuo pečių įtampą turėtų padėti ir rinktinės treneriai. Kai kuriose rungtynėse blankokai atrodė ne tik jis, bet ir, tarkim, E.Ulanovas.

O gal krepšininkai nespėdavo įsižaisti, pagauti ritmo dėl lygiaverčių žaidėjų gausos, dėl dažnų keitimų?

Iš dalies gal ir taip. Galbūt vieniems krepšininkams reikėtų kur kas daugiau leisti žaisti vienos rungtynės, o kitiems kitose. Kam keisti žaidėją, jeigu jam puikiai sekasi? Tegul tada jis rungtyniauja beveik be keitimų. Na, bet tai rinktinės trenerių reikalas. Nenoriu kištis į jų darbą.

Ar sutinkate su tuo, kad dabar, išskyrus gal D.Sabonį ir J.Valančiūną, nebeturime tokio lygio žvaigždžių kaip anksčiau, kai žaidė Arvydas Sabonis, Šarūnas Marčiulionis, Rimas Kurtinaitis, Artūras Karnišovas, vėliau Šarūnas Jasikevičius, R.Šiškauskas, A.Macijauskas ir kai kurie kiti aukščiausio lygio krepšininkai?

Taip, bet turime pakankamai pajėgių žaidėjų. Aš Domanto ir Jono dar nevadinčiau ryškiomis žvaigždėmis. Jie puikūs krepšininkai, bet gali būti dar geresni. Treneriai turi remtis tuo, ką turi. Galbūt nereikėtų vengti rizikos ir derėtų suteikti šansą nepagrindiniams žaidėjams. Pavyzdžiui, Rusijos rinktinės strategai meta į kovą ir mažai kam žinomus krepšininkus. Kažkas iš jų gali iššauti per pasaulio čempionatą.

Koks rezultatas mūsų nacionalinei ekipai būtų prastas pasaulio čempionate?

Nepatekimas į pusfinalį. Buvimas tik tarp aštuonių geriausių rinktinė būtų toks bespalvis pasiekimas. Esame krepšinio šalis, turime galingą rinktinę, todėl reikia kelti aukščiausius tikslus. Dėl šios priežasties pritariu R.Kurtinaičiui, kuris irgi sako, jog būtina siekti medalių.

SALDINTI GYVENIMĄ PO KĄSNELĮ?

JEI REIKĖTŲ RINKTIS, KAS BŪTŲ ARTIMIAU JŪSŲ BŪDUI – SUVALGYTI ŠOKOLADĄ VIENU YPU AR SALDINTI GYVENIMĄ PO KĄSNELĮ? VIENĄ KARTĄ SUTRIUŠKINTI VARŽOVĄ AR LAIMĖTI KELIS SYKIUS? PRIIMTI VIENTARTINĮ IŠŠŪKĮ, KURIUO GALĖTUMĖTE GIRTIS DAUGYBĘ METŲ, AR JĮ IŠTĖSTI PER DEŠIMTMEČIUS?

DAINIUS GENYS

VDU sociologas

Olimpinės dienos mankšta Klaipėdoje

Alfredo Pliadžio nuotr.

„Olimpinėje panoramoje“ esu ne kartą rašęs apie vaizduotės svarbą. Ne tik dirbant, ilsintis, bet ir mėgaujantis sportavimo džiaugsmams svarbu galvoti. Gebėjimas improvizuoti susigalvojančiam nebūtą iššūkį ar kombinuotas rungtis (tiek asmenines, tiek su bendraminčiais) gali praturtinti kasdienę rutiną. Šįsyk teks būti itin atidžiam, nes ginsiu gerokai kitokią prielaidą.

Pagrindinę savo mintį, it sekdamas geriausiais suspenso detektyvais, pasilaikysiu komentaro pabaigai. Pradėsiu dar kartą pripažindamas iššūkių teikiamus džiaugsmus. Suklusti bei imtis šios nelengvos užduoties, minėtos straipsnio pradžioje, priverstė nugirstas savanoriškai prisiimtas išbandymas – sportuoti be atvangos ištisus metus!

Daugelis susimąstys – ar tikrai taip įmanoma? Taip, įmanoma. Mat pažįstu žmogų, kuris to sėkmingai ėmėsi. Kiti svarstys – greičiausiai jo treniruotės (ar bent dalis jų) buvo ne visai tolygios ir kažin ar visavertės. Vėlgi skubu paliudyti: smulkesnių prasižengimų, kai viena kita treniruotė buvo sutrumpinta, pasitaikė labai nedaug.

Mane sudominęs klausimas – kam visa tai? Nors esu ne kartą minėjęs

išbandymų džiaugsmus, šįkart nebuvau toks entuziastingas. Pritariu, kad vienas įdomiausių iššūkių – išbandyti savo galimybių ribas. Tačiau šiame siekinyje kartu glūdi pavojus – nualinti kūną anksčiau laiko.

Reikėtų dar kartą atkreipti dėmesį, kad turiu omenyje sportą visiems. Jeigu kalbėtume apie profesionalų sportą, būtų visai kitas reikalas. Ten veriasi visai kitoks santykis su sveikata, su geriausios formos įgijimu ir išlaikymu bei galimybių peržengimo rizika. Jeigu kalbėsime apie masinį sportą, esu linkęs manyti, kad sportavimo tikslai keleriopi: sveikatingumas, nuotykių, estetika ir t.t. Priklausomai nuo individualių prioritetų eiliškumas gali skirtis, tačiau neprieštarauti vienas kitam. Antraip visi iššūkiai ir išbandymai rizikuoja tapti žalingi.

Sporto psichologai galėtų išsamiai paaiškinti, iš kur kai kada kyla noras į pernelyg griežtą savidrausmę. Dažniausiai jie tą sieja su bėgimu nuo pašoninio lygmens ar bent jau neartikuliuotų, nesuvoktų ir neapmąstytų problemų. Tarsi begalinis savęs alinimas leis išspręsti gilesnes bėdas. Galbūt tai padės trumpam užsimiršti, tačiau kažin ar panaikins noro pabėg-

ti priežastis. Kita vertus, iš tiesų riba tarp savęs baudymo ir prisiimto iššūkio yra itin subjektyvi ir priklauso nuo asmens pasaulėžiūros bei prioritetų.

Pernelyg karštas nerimas į griežtus disciplinos ir sunkius kūno išbandymo normatyvus, kai sportuodamas kūną alini, o ne stiprini, reikalauja ne menkesnio apmąstymo – dėl ko visa tai? Pernelyg užsižaidę iššūkiais, visai tikėtina, sportuoti baigsime anksčiau, nei norėtume. Arba dėl traumų, arba dėl perdegimo. Nesiimsiu atkalbinėti nuo iššūkių. Kiekvienas yra laisvas apsispręsti ir susigalvoti savę vertą išbandymą. Sykiu derėtų pasitelkti ilgėlesnę vertinimo perspektyvą – ką tai duos žvelgiant į penkerių, dešimties ar penkiolikos metų laikotarpį? Sakysite, kad mažai kas šiais laikais planuoja ilgalaikius gyvenimo būdo scenarijus.

Bet ar ne čia glūdi didžiausias iššūkis – išlikti nuosekliai sportuojančiu dešimtmečiais? Ir nors pagarbos vertas kiekvienas iššūkis, ką jau kalbėti apie balansuojančius ties galimybių riba, tačiau itin žavinga, kai žmonės lieka ištikimi pasirinktam kursui per visą jiems duotą laiką.

SĖKMĖ ATPERKA SUNKUMUS

PRIŠ TREJUS METUS NEPATEKUSI Į ANTRĄSIAS OLIMPINES ŽAIDYNES RIO DE ŽANEIRE GINTARĖ VENČKAUSKAITĖ-JUŠKIENĖ NENULEIDO RANKŲ IR DABAR YRA ARTI TOKIJO ŽAIDYNIŲ.

MARYTĖ MARCINKEVIČIŪTĖ

G. Venčkauskaitė
iškovojė Lietuvai
kelialapį į Tokiją

Antrose per karjerą žaidynėse siekianti dalyvauti 26-erių kaunietė Gintarė Venčkauskaitė-Juškienė svarbų žingsnį Tokijo link žengė rugpjūčio 11 d. Bate (Anglija) vykusiame Europos čempionate.

Šių metų Pasaulio šiuolaikinės penkiakovės taurės finalo varžybų Tokijuje ketvirtos vietos laimėtoja žemyno pirmenybėse užėmė devintą vietą ir Lietuvai pelnė olimpinį kelialapį. Bate jų buvo išdalyti aštuoni. Europos auksą jau ketvirtą kartą nuskynė liepą pasaulio taurę ir kartu vietą olimpinėse žaidynėse iškovojusi Laura Asadauskaitė-Zadneprovskienė. Be to, į aštuonetą patekus dviem olimpinio kelialapio dar neturėjusioms vienos šalies atstovėms, bilietą į Tokiją gavo tik viena. Tad olimpiniai kelialapiai atiteko ne tik pirmas aštuonias vietas užėjusioms sportininkėms.

25-ta Bate finišavo Rio de Žaneiro olimpietė leva Serapinaitė. Visos trys lietuvės drauge kopė ant garbės pakylės – joms komandų varžybose atiteko bronza. Komandinį auksą pelnė Didžioji Britanija, sidabrą – Baltarusija.

Vietą olimpinėse žaidynėse Bate užsitikrino ir aštuntą vyrų varžybų finale finišavęs Justinas Kinderis.

Siekti antro olimpinio kelialapio G. Venčkauskaitė-Juškienei padeda nuo praėjusių metų lapkričio ją treniruojantis Paulius Aleksandravičius, kuris savo auklėtinę tobulina plaukimo, šaudymo ir bėgimo rungtyse. Fechtavimo pamokų kaunietė gauna iš Rasos Ažukienės, jojimo – iš Romo Jakučio.

Gintarė, iš Bato grįžai su komandinių varžybų

bronzos medaliu ir Lietuvai iškovotu kelialapiu į Tokiją. Ar džiaugiesi?

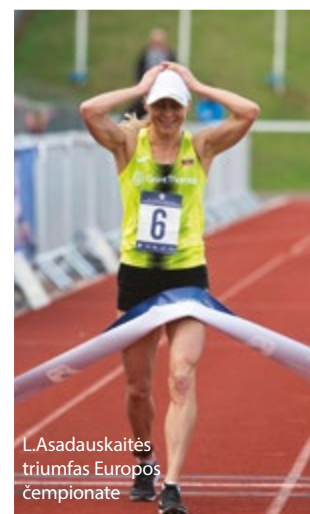
Džiaugiuosi, kad nenuvyliu komandos, dirbome iš visų jėgų ir vos trimis sekundėmis aplenkėme ketvirtą vietą užėmusias vokietes. Jaučiau didelę atsakomybę ne tik dėl savęs, bet ir dėl visos komandos. Tačiau mane nelabai džiugino asmeniniai rezultatai, nors ir pelniau Lietuvai dar vieną vietą olimpiadoje.

Tas kelialapis man suteikia daug motyvacijos ir jėgų žvelgiant į kitų metų svarbiausius startus, kai bus skaičiuojami reitingo taškai. Nereikės per daug nervintis, atslūgs psichologinė įtampa, galėsiu ramiai rengtis kovoms.

Kitąmet penkiakovininkai į olimpines žaidynes pateks tik pagal reitingą, pasaulio čempionate užėmusieji 1–3 vietas ir pasaulio taurės laimėtojai. Konkurencija bus didžiulė. Šiomet Pasaulio taurės varžybų etapuose dalyvavo apie 70 sportininkų, o kitąmet jų tikrai susirinks apie 90. Kovos vyks dėl kiekvieno taško, bus gerokai sunkiau patekti į finalines varžybas.

Bate prieš bėgimo ir šaudymo rungčių buvai 21-ma, tačiau sugebėjai pakilti į devintą vietą. Paskutinė rungtis neabejotinai pavyko, o kuria nusivylei?

Netenkino plaukimas, jojimas ir šaudymas. Iki tol per tarptautines varžybas neturėjome didesnio sirgalių palaikymo, o Bate jų susirinko nemažai. Bėgau ir trasoje girdėjau lietuviškus raginimo šūksnius. Buvo kažkaip neįprasta, savotiškas spaudimas, nes mano pasirodymus stebėjo ne tik treneris, bet ir iš

L. Asadauskaitės
triumpfas Europos
čempionate

4

ČEMPIONĖ

Laura Asadauskaitė-Zadneprovskienė jau ketvirtą kartą tapo Europos asmeninių varžybų čempione. Prieš tai žemyno pirmenybėse ji triumfavo 2012, 2015 ir 2016 m.

įvairių Jungtinės Karalystės vietovių suvažiavę tautiečiai. Europos čempionatas pagal rezultatus buvo pats prasčiausias mano startas šį sezoną.

Londono olimpinėse žaidynėse užėmė dviliktą vietą, bet po ketverių metų nepatekai į Rio de Žaneiro olimpiadą. Kas atsitiko?

Man Londono olimpinės žaidynės buvo lyg sapnas, didelė euforija, jaučiausi kaip pačioje gražiausioje pasakoje.

Per tą laiką namie užaugo ir subrendo rimta konkurentė leva Serapinaitė, su kuria tarpusavyje ir kovojome dėl antro kelialapio į Rio de Žaneirą. Ilgai ėjome koja kojoni, tačiau vėliau reitinge ji pakilo aukščiau, tad Lietuvos šiuolaikinės penkiakovės federacija nutarė ją siūsti į žaidynes.

Tačiau nėra to blogo, kas neišeitų į gera. Nepatekusi į Rio de Žaneiro olimpines žaidynes sukūriau šeimą. Vienos durys man užsidarė, tačiau kitos atsidarė.

Dabar turi realią galimybę patekti į Tokiją.

Viskas paaiškės po paskutinių atrankos ciklo varžybų – kitų metų pasaulio čempionato, kai bus susumuoti visi reitingo taškai. Labai nusivilsiu, jeigu fortūna antrą kartą nusigręš nuo manęs: įdėjus tiek darbo būtų skaudu ir sunku. Kaip ir per praėjusią olimpiadą, dėl antrojo kelialapio vėl kovojau su leva.

Pernai per Pasaulio taurės finalo varžybas Kazachstano sostinėje Astanoje buvai trečia, o šiemet Tokijoje – ketvirta, bet laimėjai bronzos medalį mišrių estafečių varžybose. Ar tai stiprus stimulus siekiant kelialapio į Tokiją?

Bet koks medalis ir kuo aukštesnė vieta skatina gerinti rezultatus ir tobulėti. Kaip ir kiekvienam sportininkui, ketvirta vieta gal ir būna skaudžiausia, vis dėlto ir ji pamalonina širdį. Tokijoje rungtyniauvome šalia olimpinės sporto bazės. Olimpinės kovos vyks stadione, o per finalo varžybas mes ten tik fechtavomės. Mums buvo sudaryta galimybė pabūti tame stadione. Jis tikrai įspūdingas.

Kiek metų užsiimi šiuolaikine penkiakove?

Į penkiakovę atėjau 2007-aisiais. Nuo trečios klasės lankiau plaukimo treniruotes. Tačiau ši sporto šaka man nepatiko. Plaukimo trenerė Vilma Kučikienė kartą pasakė, kad baseine lankosi penkiakovės treneriai, kurie ieško būsimų penkiakovininkų.

Ši sporto šaka mane sudomino, bet iš pradžių irgi nepatiko. Žiauriai nemėgau bėgti, vien dėl šios rungties nenorėjau lankyti treniruočių. Tačiau dabar bėgimas yra viena stipriausių mano rungtių. Kuo toliau, tuo labiau penkiakovė pradėjo patikti.

Mūsų šeimoje vyrauja sportinė dvasia. Bokso pratybas anksčiau lankė mano pusbrolis Evaldas Dabužinskas, o mano mama Asta Jasevičiūtė-Venčkauskienė – pramoginius šokius. Ji mane vedė ir į šokių, baletų grupes, bet iš visur išėjau. Buvo ne ta atmosfera, ne tie draugai.

Ar nekeiksnoji savęs, kad pasirinkai tokią sunkią sporto šaką?

Kartais pakeiksnoju, tačiau geras pasirodymas atperka visus sunkumus. Po Pasaulio taurės finalo neprabėgus nė savaitei Minske rungtyniauvau

Sunkiausia rungtis – fechtavimas

atvirame Baltarusijos penkiakovės čempionate ir likau antra. Dar buvau neatsigavusi po baigiamųjų Pasaulio taurės varžybų, o jau startavau Minske. Bėgimo trasoje pradėjau galvoti, ko aš čia kankinuosi, bet kartu jaučiau malonumą. Kai myli savo darbą, iš visų jėgų stengiesi pasiekti kuo geresnį rezultatą.

Kuri karjeros pergalė kol kas įsiminė labiausiai?

Negalėčiau išskirti kurios nors vienos. Kiekvienas laimėjimas – savotiškai įdomus, saldus ir brangus.

Kuri penkiakovės rungtis tau kelia didžiausią nerimą?

Viskas priklauso nuo nusiteikimo. Sunkiausia rungtis man – fechtavimas, o pats nemėgstamiausias – plaukimas. Jau daug metų plaukiu ir žiūriu į tas pačias plyteles. Su niekuo negaliu pasišnekėti, tenka būti vienai su savimi.

Ar Kaune geros treniruočių sąlygos?

Tikrai negaliu skųstis: Kaune yra daug baseinų, parkų, miškų. Jojame Marvelėje, plaukiuojame „Vilijos“ baseine, fechtuojamės kartu su šios sporto šakos atstovais. Per savaitę treniruojuosi šešias dienas, jeigu nedalyvauju varžybose, ilsiuosi tik sekmadieniais.

Ar tavo vyras Andrius Juškys, su kuriuo auginate trečius metus pradėjusią dukrą Patriciją, irgi sportininkas?

Andrius profesionalus sportininkas nebuvo, su juo susipažinau ne per sportą. Jis inžinierius konsultantas.

Rugsėjo pradžioje lauks pasaulio čempionatas Budapešte. Kokie ten planai?

Praėjusiais metais per pasaulio čempionatą Meksikoje nepatekau į finalines varžybas. Aukštikalnėse man buvo sunku rungtyniauti. Šiemet vieną tikslą jau įgyvendiname, o kaip bus Budapešte – taip bus. Negaliu prognozuoti, kokią vietą užimsiu, nes nežinau, kaip jausiuosi per atskirų rungtių varžybas, su koku žirgu teks joti.

Prieš pasaulio čempionatą porą savaičių rengiausi Minske.

ŽVILGSNIS

ATRANKA

Viačeslavas Kalininas, Lietuvos šiuolaikinės penkiakovės federacijos generalinis sekretorius: „Laurai Asadauskaitė-Zadneprovskienei ir Justinui Kinderiui jau uždegtą žalia šviesa vykti į Tokijo olimpines žaidynes, o dėl Gintarės Venčkauskaitės-Juškienės pelnyto kelialapio dar vyks kova.“

Viską lems pasaulinis reitingas, kuris paaiškės iki 2020 m. birželio 30 d. Visi taškai bus susumuoti po Pasaulio taurės varžybų ir pasaulio čempionato. Svarbus bus ir šiemetinis pasaulio čempionatas, kuriame kelialapius pelnys 1–3 vietą užėmę sportininkai.

Be Gintarės, patekti į Tokiją siekia Rio de Žaneiro olimpietė leva Serapinaitė bei gerai šaudanti Aurelija Tamašauskaitė.“

IETIES METIKO TIKSLAS – 100 METRŲ

EDŽIUI MATUSEVIČIUI REKORDINIS 89 M 17 CM METIMAS GARANTAVO NE TIK PENKTĄ LIETUVOS ČEMPIONO TITULĄ, BET IR KELIALAPĮ Į TOKIJO OLIMPINES ŽAIDYNES. TAČIAU UNIVERSIADOS VICEČEMPIONAS IR ŠALIES REKORDININKAS NEABEJOJA – TAI DAR NE RIBA.

MARYTĖ MARCINKEVIČIŪTĖ

Alfredo Piazzi nuotr.

Rekordinis
E. Matusevičiaus
metimas Palangoje

Šį sezoną pagrindinis 23 metų Edžio Matusevičiaus tikslas buvo Tokijo olimpiinių žaidynių normatyvas – 85 metrai. Prie jo sportininkas priartėjo dar liepos pradžioje Neapolyje vykusiame universiadoje.

Tada per kvalifikacines varžybas, švystelėjęs ietį 84 m 93 cm, lietuvis pranoko visus konkurentus ir pagerino jam pačiam priklausiusį šalies rekordą. Iki olimpinio normatyvo te-trūko 7 cm, o artimiausius varžovus E. Matusevičius aplenkė daugiau nei šešiais metrais. Tačiau finale nugalėjo moldavas Andrianas Mardare (82 m 40 cm), o E. Matusevičius, paskutiniu bandymu numetęs ietį 80 m 7 cm, tapo vicečempionu.

Lemtinga sportininkui tapo liepos 27-oji. Tą dieną Palangoje per Lietuvos čempionatą atletas pasiekė įspūdin-gą rezultatą – 89 m 17 cm. Naujas šalies rekordas garantavo ne tik penktą Lietuvos čempiono auksą, bet ir bilietą į olimpinį Tokiją.

Edžio rezultatas – trečias šį sezoną pasaulyje, už jį daugiau numetė tik estas Magnusas Kirtas (90 m 61 cm) ir vokietis Andreasas Hofmannas (89 m 65 cm).

PATVIRTINO TĖVO PROGNOZĘ

„Į varžybas Palangoje atskubėjau iš Utenos, kur mano sūnus Edvardas atstovavo Lietuvos beisbolo rinktinei ir žaidė Europos B pakopos čempionato superfinalo rungtynes su Izraeliu. Palangoje prieš varžybas prie manęs priėjo Lietuvos lengvosios atletikos federacijos prezidentas Eimantas Skrabulis ir paklausė, ar bus Lietuvos rekordas. Atsاکiau jam taip: „Edis tikrai numes 87 metrus. Nors po universiados neturėjo poilsio, tačiau per pastarąsias treniruotes atrodė gerai, buvo puikios fizinės formos ir kupinas gerų emocijų.“

Mano žodžiai pasitvirtino: jau pirmuoju bandymu jis pasiekė 87 m 10 cm, bet 3–4 cm peržengė liniją. Mane ypač nustebino tai, kad po varžybų,

žiūrint rekordinio metimo vaizdo įrašą, buvo matyti, jog Edžio metimo technika nebuvo ideali“, – rekordu paženklinant dieną detalai prisimena ieties metiko tėvas ir treneris Edmuntas Matusevičius.

Pats net trylika kartų Lietuvos ieties metimo rekordininku tapęs E. Matusevičius mano, kad sūnui toli numesti padėjo ir žiūrovų palaikymas bei palankus vėjas.

Tėvas džiaugėsi, kad sūnus po rekordinio metimo, pareikalavusio daug fizinių bei psichologinių jėgų, atsiga-vo ir į Europos komandinį lengvosios atletikos čempionatą, vykusį rugpjūčio 9–11 d. Sandnese, Norvegijoje, iš-vyko vėl puikiai pasirengęs ir laimėjo ieties metikų varžybas (82 m 35 cm).

UNIVERSIADOJE TRŪKO TRENERIO

Prisiminęs universiados kovas Edis prasitaria, kad finale kovoti buvo ypač sunku. Prieš žengiant į sektorių ieties metikai neplanuotai buvo užlai-kyti 15 minučių.

„Varžybos vėlavo ir tai mane nervino. Finale galėjau mesti gerokai toliau. Aišku, nuotaiką pagerino medalis, kuris man suteikė daug motyvacijos kitą kartą išplėsti pergalę. Ypač džiaugiasi per kvalifikacines varžybas pasiektu Lietuvos rekordui. Nustebinau pats save.

Iš pradžių nesupratau, kas čia įvyko. Išmetęs ietį galvojau, kad ji skries kokius 79 metrus. Tačiau ietis nubrėžė rekordinę trajektoriją. Tai buvo vienas lengviausių metimų mano karjeroje“, – sako Edis, greta kurio universiadaoje nebuvo tėvo ir trenerio.

Jo metikui labai trūko. Pasiekęs Lietuvos rekordą Edis sulaukė daug sveikinimų, kurie jį blaškė. „Treneris mane būtų apsaugojęs nuo daugybės skambučių, būčiau ne taip paveiktas. Jis man parašė žinutę, kad bėgčiau nuo visų sveikintojų ir ramiai rengčiau finalui“, – pasakojo atletas.

Treneris E.Matusevičius būtų vykęs į Neapolį, tačiau jam neatsirado vietos komandoje. Mat į universiadaž važiavo čempione tapusios Lietuvos Jasiūnaitės trenerė Teresė Nekrošaitė, o dviejų trenerių dviem ietinėms būtų per daug.

Praėjusioje universiadaoje Taivane 2017-aisiais Edis buvo aštuonioliktas (70 m 61 cm), o šiame į Neapolį jau vyko kaip vienas favoritų.

„Taipėjūje rungtyniavau traumotas, mečiau vos po poros žingsnių įsibėgėjimo, todėl ir numečiau nedaug. Šiame universiadaoje sidabro medalį nulėmė paskutinis bandymas. Prieš penktąjį metimą išklausiau L.Jasiūnaitės patarimų. Jie gal ir buvo teisingi, užsivedžiau, bet sektoriuje apie nieką negalvoju.

Prieš paskutinį bandymą jau nieko neklausiau – nuėjau į šoną ir prasivaliau visas savo mintis. Susikoncentravau į vieną technikos elementą, kad ranka ietį reikėtų pradėti mesti vėliau, „neatidaryti“ viso kūno. Tačiau sektoriuje to nepavyko padaryti“, – pasakoja Edis.

Universiada vilniečiui patinka, tačiau jos jokiū būdu negalima lyginti su pasaulio ir Europos čempionatais, kuriuose visai kita atmosfera, didesnė konkurencija. Pasak Edžio, po varžybų universiadaoje būna linksma, vėrauja studentiška atmosfera.

PRIEŠ STARTĄ – JOKIŲ MINČIŲ

Paprastai prieš išeidamas į sektorių Edis stengiasi apie nieką negalvoti – nei apie pergalę, nei apie rekordą, nors taip padaryti ne visada pavyksta. Dažniausiai galvoja, kaip techniškai taisyklingai išmesti ietį.

Mylimosios U.Baikštytės sveikinimas

Šiame Lietuvos rekordininkas prasitarė, kad norėtų būti pirmuoju pasaulio ieties metiku, kuriam įrankį pavyktų nusviesti 100 metrų. Pasaulio rekordas priklauso triskart olimpiniam čempionui čekui Janui Železnui, kuris 1996 m. ietį numetė 98 m 48 cm. Ar neblėsta vilniečio svajonė, iki kurios trūksta daugiau nei dešimties metrų?

„Tikrai ne. Tai ne mano vieno svajonė, o kiekvieno pasaulio ieties metiko. Manau, kada nors pavyks ją įgyvendinti. Labai smagu, kad ir kitus priverčiu patikėti, jog mano svajonė yra reali, o ne sparnuota. Dabar man – 23-eji, o ieties metikų branda dažniausiai prasideda sulaukus 26–27 metų. Kol kas tik bandau įeiti į pasaulio metikų elitą“, – sako Edis.

O prakalbęs apie Tokijo olimpines žaidynes sako, kad ten vietą finale turėtų garantuoti 85 m rezultatas.

IETIS NUKONKURAVO BEISBOLA

Lietuvos rekordininkas studijavo Vilniaus universitete, o šiame Lietuvos sporto universitete baigė treniravimo sistemų atletinio rengimo specializacijos pirmą kursą. Mokslai sekasi gerai. LSU studijuoja ir Edžio mylimoji – šuolininkė Urtė Baikštytė. Jų draugystė užsimezgė 2016-aisiais per geriausių Lietuvos lengvaatlečių apdovanojimą vakarą.

Ietį jis mėto jau dešimt metų, o sportuoja 14–15 metų. Nuo antros iki aštuntos klasės žaidė beisbolą, nes jam patinka viskas, ką galima laikyti savo rankose. Turbūt todėl vėliau ir pasirinko ne komandinę, o individualią sporto šaką.

„Beisbolą gerai žaidė ir mano tėvas, jo

pėdomis seka brolis Edvardas, norėjau būti panašus į juos. Beisbolas man patiko, tačiau save labiau mačiau ieties metimo sektoriuje, kuriame geriau sekėsi. Tarp vaikų Lietuvoje buvau antras. Pirmaisiais metais šiek tiek silpniau sekėsi rungtyniauti jaunučių grupėje, tačiau antraisiais metais jau pavyko laimėti šios amžiaus grupės Lietuvos čempionatą“, – pirmuosius žingsnius prisimena Edis.

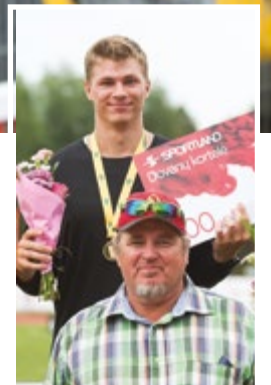
SVAJONĖ

Lietuvos rekordininko tėvas E.Matusevičius žino, kad didžiausia Edžio svajonė – numesti ietį 100 metrų. „O kai svajonė didelė ir ją sunku įgyvendinti, pakeliui į ją vis vien kažką dar pasieksi. Edis jau dabar mane stebina: tai rekordą pagerina trimis metrais, tai daugiau kaip keturias“, – kraipo galvą rekordininko tėvas.

Jis niekada neabejojo, kad Edis bus ieties metikas: dar begulėdamas vėžimėlyje sykį sūnus taip smagiai pro ausį švystelėjo žaisliuką, jog tėvui beliko džiūgauti, kokią smagią ranką turi mažylis.

Edis išties pasekė tėvo pavyzdžiu. Pirmą kartą Lietuvos rekordininku tapo 2017-ųjų gegužę per Rygos taurės varžybas (84 m 78 cm). Tačiau puikią sportinę formą pasiekusį talentingą sportininką netrukus ėmė persekioti traumas. Bet jis nepalūžo, kantriai treniravosi toliau, daug dirbo su reabilitacijos specialistu kineziterapeutu Linu Valentukevičiumi.

„Dabar esu sveikas, pastatytas ant kojų, belieka tobulinti techniką ir siekti gerų rezultatų“, – sako olimpiečio duonos Tokijuje paragausiantis E.Matusevičius.

Su tėvu ir treneriu Edmuntu

”
KAI SVAJONĖ DIDELĖ IR JĄ SUNKU ĮGYVENDINTI, PAKELIUI Į JĄ VIS VIEŅ KAŽKĄ DAR PASIEKSI. EDIS JAU DABAR MANE STEBINA: TAI REKORDĄ PAGERINA TRIMIS METRAIS, TAI DAUGIAU KAIP KETURIAIS.

EDMUNTAS MATUSEVIČIUS

PREZIDENTAS, AKADEMIKAS, PATARĖJAS

LTOK PATARĖJAS, LIETUVOS GIMNASTIKOS FEDERACIJOS PREZIDENTAS, LIETUVOS OLIMPINĖS AKADEMIJOS AKADEMIKAS ALGIMANTAS GUDIŠKIS ĮVEIKĖ SEPTYNIS GYVENIMO DEŠIMTMEČIUS. TA PROGA JIS ATSAKĖ Į 70 „OLIMPINĖS PANORAMOS“ KLAUSIMŲ.

BRONIUS ČEKANAUSKAS

Jauniausias Sarapo nuotr.

70-mečio proga A.Gudiškis sulaukė daug sveikinimų, buvo apdovanotas Olimpine žvaigžde

Pirmieji prisiminimai iš vaikystės?

Pokaris, aplinkui daug armijos, nebuvo elektros ir mašinų. Gyvenome pasienyje su buvusia Vokietija, netoli Kudirkos Naumiesčio. Žmonės bendravo tik gyvai ir tik su artimiausiais kaimynais. Pagrindinis informacijos šaltinis buvo radijas. Rūpėdavo ne tik oficialios LTSR žinios, bet ir „Amerikos balsas“. Kad amerikoniai ateis ir greit išvaduos, jau niekas netikėjo, bet buvo įdomu, kokią informaciją siunčia.

Buvai vyriausias, o gal jauniausias šeimoje?

Buvau trečias vaikas šeimoje, per patį vidurį.

Ar norėjai eiti į mokyklą?

Labai norėjau. Savarankiškai buvau išmokęs rašyti ir skaityti. Tačiau pradinį klasių mokytoja už kalbas per pamokas, už netyčia išterliotą sąsiuvinį mušdavo su liniuote per delną.

Tai tą norą mokyti po truputį mums išmušė.

Buvai pirmūnas, sėdėjai pirmame suole ir nuolat kėlei ranką?

Buvau vidutiniokas, į priekį nesiveržiau.

Kokie buvo vaikiški žaidimai?

Dažniausiai žaisdavome karą. Buvo tikri bunkeriai, ginklai, net kariniai laipsniai su antpečiais. Vieną vakarą milicijos įgaliotinis atėmė visus mano pistoletus, tarp jų ir vieną nežaislinį, ir mūsų karas baigėsi.

Kada išgirdai žodį „sportas“?

Apie sportą pradėjau kalbėti penktoje klasėje, kai Kudirkos Naumiesčio Vinco Kudirkos vidurinėje mokykloje prasidėjo fizinio lavinimo pamokos, reikėjo laikyti normatyvus, mokykloje vyko varžybos.

Ar mokydamasis mokykloje buvai sportininkas, rinktinis narys?

Rimčiau pradėjau sportuoti devintoje klasėje, bėgiojau ir užsiemiau sportine gimnastika. Buvau mokyklos ir Šakių rajono rinktinis narys. Dažnai vykdavome į zonines ir net respublikines varžybas.

Gal rašei eilėraščius?

Eilėraščių nerašiau, nors mokyklinius rašinius mėgau.

Kada pirmą kartą išgirdai apie olimpinės žaidynes?

1964-aisiais, prieš Tokijo olimpinės žaidynes. Jų metu, kiek leido galimybės, sekėme lietuvių pasirodymus, džiaugėmės boksininko Ričardo Tamulio sidabro medaliu.

Kurioje klasėje pradėjai galvoti apie būsimą profesiją?

Apie kūno kultūros mokytojo specialybę pradėjau galvoti dešimtoje klasėje. Po truputį rinkausi informaciją apie aukštąsias mokyklas.

Kas lėmė pasirinkimą?

Didžiausią įtaką turėjo kūno kultūros mokytojas Jonas Jaseliūnas. Mokslus Vilniuje pasirinkau todėl, kad žemietis Jurgis Mertinas jau mokėsi Pedagoginiame institute ir po tarnybos armijoje turėjo vėl grįžti į pirmą kursą. Man įstojus tapome bendrakursiai ir visus penkerius metus studijavome kartu.

Koks įsimintiniausias įvykis iš mokyklos laikų?

Labai įsiminė Jurijaus Gagarino skrydis į kosmosą. Gal todėl, kad mokykloje buvo nutrauktos pamokos ir visi išlėkėme į kiemą. Daužėme tamsius butelius, kūrėme laužus ir jų dėmėmis dar labiau tamsinome duženų stiklus. Visi norėjome pamatyti žmogų danguje. Daugumai „pavyko“.

A. Gudiškis – moksleivis

Algimantas (kairėje) su bendrakursiu, dabar profesoriumi K. Milašiumi

Tik vėliau sužinojome, kad tuo metu, kai mes stovėjome užvertę galvas, kosmonautas jau buvo nusileidęs ant žemės.

Kaip po gimtosios zanavykų žemės pasirodė Vilnius?

Nustebino tuo, kad mažai žmonių kalbėjo lietuviškai. Teko stipriau rusiškai pramokti.

Ar buvo sunku įstoti?

Konkursas buvo didelis, penki į vieną vietą. Aš patekau į laimingųjų dvidešimt penketuką.

Gyvenai bendrabutyje?

Visus penkerius metus.

Kuo gyvenimas bendrabutyje buvo ypatingas?

Kiekvieną rytą buvo privaloma grupinė mankšta, ją prižiūrėdavo budintis dėstytojas. Pramiegoti mankštą buvo didelis nusizengimas: dvi trys pravaikštos – ir lieki be bendrabučio.

Ką sportavai institute?

Bėgiojau vidutinius nuotolius.

Kas buvo treneris?

Lietuvos nusipelnęs treneris, šviesaus atminimo profesorius Povilas Karoblis.

Ko jis išmokė be sporto?

LOA prezidentas A. Poviliūnas ir LOA akademikai A. Gudiškis ir A. Vilkas

Darbštumo, tikslo siekimo, valios ir ištvermės ugdymo. Karobliukai (jo auklėtiniai – red. pastaba) institute buvo gerai žinomi ir gerbiami.

Ar dažnai teko vartoti dopingą – iš namų atsivežtus lašinius?

Tais laikais be lašinių ir kumpių buvo sunku įsivaizduoti studentišką gyvenimą. Parduotuvėse maisto pasirinkimas buvo menkas, studentų valgyklose – dar kukliau. Visi laukdavome sporto stovyklų, nes gaudavome talonų ir galėjome maitintis sostinės „Bočių“ kavinėje. Vien dėl to buvo verta sportuoti.

Buvai kruopštus studentas, kuris keldavosi šeštą ryto ir guldavosi dešimtą vakaro, o gal teko ir bokso įgūdžiais pasinaudoti už instituto ribų?

Dienos režimo laikiausi, nes kitaip būtų buvę sunku sportuoti. Prieš varžybas net į šokių neidavome. O boksavai tik vieną kartą po šokių institute. Ir sėkmingai – bėgti nereikėjo.

Kokie didžiausi sportiniai pasiekimai?

Lietuvos čempionatuose dažniausiai patekdavau į savo nuotolių finalus, su Lietuvos rinktine teko dalyvauti SSRS jaunimo čempionate.

Įsimintiniausias įvykis iš studijų laikų?

Ne pats linksniausias. Studijų laikais rudenį važiuodavome padėti kolūkiečiams nuimti derliaus. Vienais metais mūsų vadovas naktį pametė savo stiklinę akį. Kadangi miegojome ant šieno, tai ryte ne į laukus skubėjome, o po šiaudelių perrinkome visą kupetą.

Paieškos buvo sėkmingos.

Pirmoji darbo patirtis?

Mokydamasis penktame kurse gruodžio mėnesį pradėjau dirbti Vilniaus miesto kūno kultūros ir sporto komitete instruktoriumi. Tai buvo organizacinio darbo pirmieji įgūdžiai ir patirtis. Tikrai pravertė vėlesniais metais.

Kaip sutiko vyresni kolegos?

Kolegos sutiko draugiškai, negailėjo patarimų. Vis dėlto ir su jų pagalba nebuvo lengva studijuoti dieniniame skyriuje ir dirbti.

Kokie buvo kiti sporto kolektyvai, kuriuose teko dirbti?

Po Vilniaus miesto kūno kultūros ir sporto komiteto buvo Vilniaus vaikų ir jaunių sporto mokykla. Joje dirbau mokyklos dalies vedėju. Po ketverių metų mokykloje buvau pakviestas dirbti Vilniaus miesto kūno kultūros ir sporto komiteto pirmininko pavaduotoju. Į šias pareigas tvirtino Vilniaus miesto vykdomasis komitetas. Dar po ketverių metų nuėjau dirbti į LSD „Žalgiris“ sistemą. Dirbau Vilniaus irklavimo vaikų ir jaunių specializuotos olimpinio rezervu sporto mokyklos direktoriumi. Vėliau šią mokyklą pertvarkėme į Vilniaus „Žalgirio“ irklavimo sporto klubą.

Tai buvo laikmetis, kai reikėjo galvoti, kur ką gauti. Ar dažnai tekdavo „kombinuoti“?

Tais laikais viskas buvo pagal paraišką, limitus. Sporto aprangos ir inventoriaus laisvai nepardavinėjo net sporto organizacijoms. Todėl visur reikėjo turėti gerų pažįstamų.

A. GUDIŠKIO APDOVANOJIMAI

UŽ NUOPELNAS

Kūno kultūros ir sporto departamento prie LRV Sporto garbės komandoro ženklas „Už nuopelnus Lietuvos sportui“ (2004 ir 2009 m.), Sausio 13-osios atminimo medalis (2005 m.), LTOK garbės ženklas (2009 m.), TOK prizas Pierre'o de Coubertino 150 gimimo metinių proga (2013 m.), Olimpinių žvaigždė (2019 m.).

Esi Lietuvos nusipelnęs treneris. Už ką suteiktas šis garbingas vardas?

Lietuvos nusipelnusio trenerio vardas buvo suteiktas už organizacinį darbą ir Vilniaus „Žalgirio“ klubo, kuriam vadovavau, sąjunginėse ir tarptautinėse varžybose irkluojujų pasiektus rezultatus.

Įsimintiniausi tavo anų laikų vadovai?

Daug ko išmokė Vilniaus miesto kūno kultūros ir sporto komiteto pirmininkas Vytautas Žemaitis. Manau, sumaniai respublikos sportui vadovavo Zigmantas Motiekaitis ir Algimantas Kukšta.

Kuo jie buvo ypatingi?

Tais laikais sėkmė daug priklausė nuo sporto vadovų gebėjimo laviruoti tarp partinių bosų ir vykdomosios valdžios, mokėjimo rasti bendrą kalbą su jais ir gauti pritarimą.

Kas labiausiai šiandien kelia šypseną iš tų laikų?

Perdėtas politinių vadovų garbinimas.

Teko padirbėti ir Vyriausybėje. Buvai premjero Adolfo Šleževičiaus patarėjas. Ką jam patarinėjai?

Adolfui Šleževičiui tapus premjeru buvau pakviestas dirbti į LRV kanceliariją referentu, atsakingu už sportą ir turizmą, vėliau dirbau valstybės konsultantu sporto klausimais. Ketveri darbo metai LRV kanceliarijoje davė daug žinių ir patirties. Premjerui ir kancleriui reikėjo teikti informaciją apie šalies sportą, rengti įvairius dokumentus – Vyriausybės nutarimus, įstatymų projektus, įvairius raštus, rezoliucijas.

Kiekvieną dieną ant rašomojo stalo gulėjo nemažas kalnas dokumentų, kurie tik keisdavosi, bet kalnas niekada nemažėjo.

Koks buvo svarbiausias darbas, apie kurį ir šiandien galėtum pasakyti – tai ir mano indėlis?

Tai buvo licencijos, leidžiančios Lietuvos tautiniam olimpiniam komitetui rengti „Teleloto“ loteriją, išdavimas. Olimpiniam sportui tai suteikė savarankiškų pajamų. Čia buvo ir mano indėlis, nes rengiau dokumentus.

Kaip atsiradai tarp Lietuvos tautinio olimpinio komiteto atkūrimo iniciatorių?

Pradėjau darbus su pirmaisiais atkūrimo iniciatoriais Vilniaus mieste. Mes pirmieji ėmėme sukurti sporto pertvarkymo mašiną.

Nuo ko pradėjote?

Vilniaus miesto kūno kultūros ir sporto komitete pradėjome rengti susirinkimus, diskutuoti apie galimą pertvarką, kvietėmės į pasitarimus sąjūdžio žmones. Bendraminčių vis daugėjo, stiprėjo idėja atkurti Lietuvos olimpinį komitetą.

Kada supratai, kad LTOK tikrai bus atkurtas?

Tikrumą, kad bus atkurtas Lietuvos tautinis olimpinis komitetas, pajutau 1988-ųjų rugsėjį, kai prasidėjo konkretūs atkūrimo darbai.

Kodėl tavo pavardės neliko tarp 1988 m. LTOK atkūrimo darbo grupės narių?

Dirbau Vilniaus „Žalgirio“ irklavimo klubo prezidentu. Spalio mėnesį kasmet praleisdavau Ukrainoje, nes ten vykdavo sąjunginės irklavimo varžy-

bos. Todėl beveik mėnesį nesilankiau darbo grupės posėdžiuose. Kaip žinoma, nepakeičiamų nebūna.

Buvo apmaudu dėl to?

Ne, nes pats buvau kaltas. Tuo metu reikėjo praktiškai kasdien dirbančio žmogaus aktyvioje darbo grupėje. Svarbi buvo kiekviena diena, kartais ir valanda.

Kas pakvietė dirbti į LTOK?

Tuometis LTOK generalinis sekretorius Petras Statuta. Manau, prieš tai šis klausimas buvo suderintas su LTOK prezidentu Artūru Poviliūnu.

Ilgai svarstei eiti ar ne?

Ilgai negalvojau, nes žinojau, kad darbas LRV kanceliarijoje yra laikinas. Reikėjo tik susiderinti perėjimą su LRV kancleriu.

1994-ųjų rudenį pradėjai dirbti LTOK olimpiniam fonde. Kokie buvo pirmieji žingsniai?

Lietuvos olimpinis fondas tik steigėsi. Reikėjo susirasti finansininką, pakeisti fondo įstatus, nes keitėsi šalies įstatymai, teko ieškoti rėmėjų. Darbo tikrai netrūko.

Iš fondo – į LTOK. Kokie ten darbai laukė?

Tapau LTOK vykdomojo komiteto posėdžių sekretoriumi, pagrindinių generalinių asamblėjų rengėju, švietimo programų įgyvendintoju.

Teko dalyvauti net šešeriose vasaros olimpinėse žaidynėse. Kokius darbus, dažniausiai nematomus, ten tekdavo atlikti?

Atlantos olimpinėse žaidynėse buvau atsakingas už finansus, o kitose padėjau organizuoti rėmėjų, sporto

▲
Su žmona Irena ir šiaurietiško vaikščiojimo lazdomis Italijoje

federacijų vadovų vykimą į olimpines žaidynes, rūpindavusi jų programa žaidynėse.

Ar sunku bendrauti su elitiniais Lietuvos sportininkais?

Tikrai nesunku, tik reikia juos suprasti.

Ar turi draugų tarp buvusių sportininkų?

Žinoma, kad turiu.

Daug metų dirbai LTOK olimpinio švietimo direktoriumi. Kai kam atrodo, kad tai ne pati svarbiausia olimpizmo sritis. Ką gali atsakyti skeptikams?

Olimpinis švietimas – labai plati sąvoka. Šis judėjimas skirtas visiems žmonėms. Visi jame gali rasti sau veiklos.

Dabar dirbi LTOK patarėju. Kaip ir kadais dirbdamas Vyriausybėje, dabar esi paskendęs dokumentuose ar dažniau patari žodžiu?

Su kolegomis bendraujame žodžiu, telefonu. Dažnai skambina įvairių sporto federacijų atstovai, klausia patarimų. Tenka rengti ir įvairius dokumentus, pavyzdžiui, LTOK vykdomojo komiteto posėdžiams. Bet dokumentų kalno ant stalo nebėra.

Daug metų vadovauji Lietuvos gimnastikos federacijai. Kodėl tau patikėjo šį postą?

Lietuvos gimnastikos federacijoje esu nuo 2002 m. birželio 2 d. Kodėl prezidentu pasirinko mane, reikėtų klausiti jų pačių. Tikriausiai ne todėl, kad užsiiminėjau gimnastika mokykloje, o todėl, jog dirbu Olimpijame komitete.

Dėl ko labiausiai skauda galvą sprendžiant gimnastikos reikalus?

Sunku su sporto bazėmis miestuose, o rajonuose jų iš viso nėra. Kaip ir visoms sporto šakoms, gimnastikai trūksta lėšų.

Esi Lietuvos olimpinės akademijos akademikas. Už ką suteikiamas šis titulas, kuo jis įpareigoja?

LOA akademiko vardą suteikia už ilgametį vaisingą darbą mokslo ir olimpizmo srityje. Šis vardas įpareigoja ir toliau dirbti dėl olimpizmo, užsiimti švietėjiška veikla.

Daug kam netikėtai tapai šiaurietiško ėjimo propagautoju. Kaip šis pomėgis atsirado tavo gyvenime?

Prieš septynetą metų pradėjau užsiimti šiaurietišku ėjimu. Lietuvoje dar tik buvo jo pradžia. Man patiko, todėl ir užkibau. Vilniuje įkūrėme sporto klubą, turime nemažą būrį entuziastų, organizuojame žygius, vyksta mokymai.

A. Gudiškis vadovavo Lietuvos olimpinei kolekcininkų asociacijai

Patark, kodėl ir aš turėčiau tapti šiaurietiško ėjimo mėgėju?

Bėgioti su amžiumi vis sunkiau, todėl patariu imti lazdas į rankas. Žygiuojant šiaurietišku ėjimu dirba daugiau nei 90 proc. kūno raumenų. Kur rasi geriau.

Daug metų buvai Lietuvos olimpinės kolekcininkų asociacijos prezidentas. Kas privertė imtis šių pareigų?

Kai pradėjau vadovauti kolekcininkams, ši organizacija buvo apmirusi. Reikėjo pakelti juos naujam gyvenimui. Manau, man tai pavyko.

Jeigu buvai kolekcininkų vadovas, tai ir pats kažką kolekcionuojai. Ką?

Turiu visas lietuviškas olimpines monetas, išleistas Lietuvos banko. Dar renku olimpinį žaidynių varžybų bilietus, ženkliukus, knygas.

Pakalbėkime šiaip apie gyvenimą. Kokių žalingų įpročių norėtum atsisakyti?

Šiame gyvenimo etape jų neturiu.

Dėl ko sutiktum išsukti iš įprasto gyvenimo ritmo?

Jei kas nors dovanotų įdomią kelionę po pasaulį.

Ar buvai patekęs į beviltišką padėtį?

Nebuvau.

Ar visos svajonės išsipildė?

Manau, kad realios – taip.

Ar šiaip esi azartiškas žmogus?

Tikrai ne.

Ar dalyvauji „Olifėjos“ loterijose?

Žaidžiu kiekviename tiraže.

Kaip reaguoji į pamokymus?

Teigiamai, bet ne akylai.

Ar esi prietaringas?

Prietarais netikiu.

Kokia veiklos sritis yra „terra incognita“?

Apgavystės, sukčiavimas.

Tavo pomėgiai, be jau paminėtų?

Domiuosi istorija, aktyviu sportu, mėgstu gaminti maistą.

Ką labiau mėgsti: gerą vyną ar gerą knygą?

Aišku, kad knygą. Ji ilgiau išlaiko savo vertę.

Kas tau automobilis?

Darbo palengvinimas, susisiekimo priemonė.

Koks gyvenimo kredo?

Realaus ir ramaus gyvenimo, kuris tenkintų mane, siekimas.

Esi sudaręs ir redagavęs daug olimpinio sąjūdžio knygų. Gal ir pats žadi parašyti knygą?

Pats tikrai nerašysiu, bet šalies olimpinio sporto istorijos leidybą dar tęsiu.

Ko palinkėtum sau jubiliejaus proga?

Dar ilgai norėčiau džiaugtis gera sveikata ir turėti bendraminčių būrelį.

Ar skaitai „Olimpinę panoramą“?

Skaitau ir džiaugiuosi, kad turime šį leidinį.

„
TAIS LAIKAIS
BE LAŠINIŲ
IR KUMPIŲ
BUVO SUNKU
ĮSIVAIZDUOTI
STUDENTIŠKĄ
GYVENIMĄ.
PARDUOTUVĖSE
MAISTO
PASIRINKIMAS
BUVO MENKAS,
STUDENTŲ
VALGYKLOSE –
DAR
KUKLIAU. VISI
LAUKDAVOME
SPORTO
STOVYKLŲ, NES
GAUDAVOME
TALONŲ IR
GALĖJOME
MAITINTIS
SOSTINĖS
„BOČIŲ“
KAVINĖJE.
VIEN DĖL TO
BUVO VERTA
SPORTUOTI.

LAUŽYS STEREOTIPUS

PARATEAM
LIETUVA

LIETUVOS PARALIMPINĖ RINKTINĖ NUO ŠIOL TURI NAUJĄ VARDĄ – „PARATEAM LIETUVA“, NAUJĄ ŠIMBOLĮ – LIETUVIŠKO AŽUOLO GILĖ IR NAUJĄ ŠŪKĮ – „ĮVEIK SAVE!“.

LINAS JAURYS

Rugpjūčio 8 d. Vilniuje Lietuvos parolimpinis komitetas (LPAK) pristatė naują šalies parolimpinės rinktinės ženklą, kuris, tikimasi, taps viso Lietuvos neįgaliųjų sporto simboliu.

Pristatyme dalyvavo LPAK prezidentas Mindaugas Bilius, vieni ryškiausių šalies neįgaliųjų sporto atstovų – parolimpinis čempionas golbolininkas Mantas Panovas, parolimpinis vicečempionas Kęstutis Skučas, pasaulio neįgaliųjų plaukimo čempionas Edgaras Matakas, Europos neįgaliųjų lengvosios atletikos vicečempionas Danas Sodaitis bei kelialapį į Tokijo parolimpiadą iškovojusį maratoninkė Aušra Garunkšnytė.

M.Bilius paaiškino, kodėl „Parateam Lietuva“ simboliu pasirinkta gilė: „Tai stipriausio Lietuvos medžio, lietuviškos simbolio ažuolo sėkla. Kai ji nukrinta žemėn, per ją gali pervaziuoti mašinos, mindyti žmonės, bet gilė vis tiek randa savyje jėgų ir iš jos išauga ažuolas. Kiekvienas mes esame lyg ta gilė, nes būna gyvenime laikotarpių, kai susiduri su sunkumais ir nukrinti ant žemės. Palaužtas tiek fiziškai, tiek psichologiškai. Tą yra patyrę ir mūsų sportininkai. Man jie didžiausias pavyzdys, ką žmogus gali. Kaip gilė – išaugti į galingus ir stiprius ažuolus.“

„Parateam Lietuva“ tikslas – didinti parolimpinio sporto populiarumą, mažinti socialinę atskirtį, įgyvendinti švietimo projektus, integruoti negalią turinčius žmones į visuomenę per sportą.

„Tai nėra vien tik ženklas, vien tik komanda. Tai socialinis reiškinys, judėjimas, kuriuo mes sieksime laužyti stereotipus. Lietuvoje yra 250 tūkst. žmonių su negalia, o sportuoja vos vienas procentas. Žmogus, turintis negalią, dažnai stokoja dvasinių jėgų ir motyvacijos palikti savo keturias sienas ir gyventi. Ne kartą mačiau ir suprantu, kaip sunku žmogui su

„Parateam Lietuva“ pristatymas

negalia integruotis į visuomenę. O ką jau kalbėti apie sportą. Visa tai iš sovietinių laikų, kai negalią bandyta slėpti po devyniais užraktais, o žmogų uždaryti namie prie televizoriaus. Daug kas nežino, kur gali pradėti sportuoti, kaip tai padaryti. Mes būsimė matomi visur – sporto salėse, stadionuose, kino teatruose, miestų gatvėse. Važiuosime kartu su sportininkais į miestus, rajonus, universitetus, mokyklas, skleisime žinią, kas tai yra parolimpinis judėjimas, neįgaliųjų sportas. Parodysime, kad negalia nėra pabaiga, negalia – kažko naujo pradžia.

leškosime talentų, bursime partnerius bendrai veiklai. Mes kviesime medikus, savanorius, studentus ir visus kitus, kurie norės ir galės padėti mūsų naujai kartai siekti pergalių sporte ir kitose gyvenimo srityse. Dalyvausime įvairiuose projektuose. Vieną jau vykdome kartu su Lietuvos kariuomene, kitą – su garsiais sportininkais. Neįgaliųjų sportininkų kailyje

jau buvo atsidūrusi ieties metikė Līveta Jasiūnaitė, krepšininkai broliai Lavrinovičiai. Kaip jiems sekėsi, pamatysite rudenį!“, – pasakojo M.Bilius.

„Parateam Lietuva“ daug dėmesio skirs savanorių įtraukimui į savo veiklą, nes jie būtų didelė paspartis neįgaliesiems sportininkams. M.Bilius pateikė pavyzdį: K.Skučas per treniruotę diską gali numesti vos 10 ar 15 kartų – tris ar keturis kartus mažiau nei sveikasis. Nes jei nėra pagalbininko, Kęstutis kaskart turi persėsti iš neįgaliems metikams skirtos kėdės į savo vežimėlį ir važiuoti pasiimti diską. Savanoriai padėtų išspręsti šią problemą.

Ne tik neįgaliųjų, bet ir sveikųjų varžybose dalyvaujantis sprinteris D.Sodaitis sakė, kad dažnai girdi kausimą, kada jo tikrasis gimtadienis. „Aš sakau – mano tikrasis gimtadienis yra tada, kai atėjau į sportą ir tapau nauja asmenybe, atsirado naujų poreikių, prioritetų, vertybių“, – tikino lengvaatletis.

Mindaugo Dulinsko nuotr.

VIENOS LIETUVOS KOMANDA

NACIONALINIAME AIRIJOS SPORTO CENTRE DUBLINĖ RUGPJŪČIO 4 D. VYKO PIRMOJI LIETUVIŠKA ŠEIMŲ SPORTO ŠVENTĖ. JĄ SURENGTI PADĖJŲ IR LIETUVOS TAUTINIS OLIMPINIS KOMITETAS BEI LIETUVOS OLIMPINIS FONDAS.

Įnešama šventės vėliava

Masinė mankšta

Lietuvių bendruomenės Airijoje nuotr.

Renginys, skirtas Pasaulio lietuvių metams, subūrė visos Airijos ir visų amžiaus grupių lietuvius į vienos Lietuvos komandą.

Beveik tūkstantis renginio dalyvių galėjo išbandyti jėgas 24 rungtyse: šuolių į aukštį, bėgimo, virvės traukimo, badmintono, šaudymo ir t.t. Atvykusieji į šventę išbandė Olimpiniėje dienoje naudojamą dalyvio paso sistemą: už įveiktas rungtis gavo taškų, o šiuos mainė į prizus, kuriuos įsteigė LTOK, „LTeam“, Lietuvos užsienio reikalų ministerija, šventės rėmėjai.

Šventės metu taip pat vyko Airijos lietuvių krepšinio ir futbolo turnyrai. Geriausia krepšinio komanda tapo Dublino čempionai – „Leixlip Žalgiris“ žaidėjai. Futbolo turnyrą, skirtą Kybartų „Sveikatos“ komandos šimtmečiui, simboliškai laimėjo Airijos lietuvių komanda „Sveikata“.

Renginio metu organizacija „Airijos lietuviams rūpi“ rinko lėšas onkologinėmis ligomis sergantiems Lietuvos vaikams. Po sporto rungtių vyko nuotaikingas koncertas.

Šis projektas buvo įgyvendintas bendromis Lietuvos institucijų ir Airijos lietuvių organizacijų pastangomis. Renginį organizavo Airijos lietuvių sporto asociacija (ALSA), Lietuvos ambasada Dubline, Airijos lietuvių bendruomenė, agentūra „Aurora Project“, „Žalgirio“ garbės klubas Airijoje, Airijos lietuvių futbolo komanda „Baltic United FC“, šventę rėmė Užsienio reikalų ministerija.

Lietuvos ambasada už aktyvią veiklą stiprinant Lietuvos ir užsienyje gyvenančių lietuvių ryšius šventės metu buvo įteiktas pirmasis Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento įsteigtas apdovanojimas – „Didžioji vienybės trispalvė“.

Lietuvos ambasadorius Airijoje E.Meilūnas (viduryje), LOF direktorius M.Marcinkevičius ir LOF renginių ir projektų vadovas I.Gibas

TOKIOS SĖKMĖS NESITIKĖJO

LIETUVOS SPORTO KLUBO „MAKABI“ DELEGACIJA IŠ BUDAPEŠTE VYKUSIOS PENKIOLIKTOSIOS EUROPOS MAKABIADOS GRĮŽO PUKIOS NUOTAIKOS – ŽAIDYNĖSE MŪSŲ SPORTININKAI IŠKOVOJO NET 62 (25 AUKSO, 18 SIDABRO, 19 BRONZOS) MEDALIUS.

VYTAUTAS ŽEIMANTAS

Ryčio Petrausko, Artimo Perepelicos ir Semiono Finkelšteino nuotr.

Lietuvos „Makabi“ delegacija per makabiados atidarymą

Pagal medalių skaičių tarp valstybių Lietuva užėmė garbingą penktą vietą, į priekį praleisdama tik JAV (155 medaliai), Vokietijos (101), Vengrijos (100) ir Didžiosios Britanijos (87) delegacijas. Net 25 kartus Lietuvos atstovai lipo ant aukščiausio apdovanojimų pakylės laiptelio, pagal olimpinę tradiciją 25 kartus buvo grojamas Lietuvos himnas.

PLAUKIKŲ TRIUMFAS

„Per visas anksčiau vykusias Europos makabiadas mūsų sportininkai iškovojo 91 medalį. Taigi Budapešte tikimės iškovoti Lietuvai šimtą apdovanojimą“, – prieš išvyką į Vengrijos sostinę per spaudos konferenciją, vykusią Lietuvos žydų bendruomenės namuose, sakė Lietuvos „Makabi“ klubo prezidentas Semionas Finkelšteinas. Sėkmės ir medalių sportininkams linkėjo ir Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenės pirmininkė Faina

Kukliansky. Jų lūkesčiai išsipildė su kaupu.

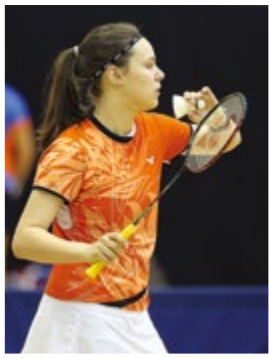
Budapešte makabiada vyko liepos 29 – rugpjūčio 7 d. Joje dalyvavo per 2500 sportininkų iš 41 Europos šalies, tarp jų buvo ir mūsų kaimynų – Lenkijos, Estijos, Baltarusijos, Rusijos makabiečių. Į Europos makabiadą buvo pakviesti ir sportininkai iš Australijos, JAV, Meksikos, Pietų Afrikos Respublikos ir, suprantama, Izraelio. Buvo rungtyniaujama 21 sporto šakos varžybose. Europos ir pasaulio makabiadas globoja Tarptautinis olimpinis komitetas.

Įdomu tai, kad Lietuvos sportininkai iš viso pelnė net 81 apdovanojimą. Bet galutinėje įskaitoje buvo skaičiuojami tik asmeninėse bei drauge su savo šalies atstovais dvejetų ir komandų varžybose iškovoti apdovanojimai. O Lietuvos rinktinės nariai nemažai kartų ant garbės pakylės kopė su kitų

valstybių sportininkais, su kuriais sudarė dvejetus ar estafetę ekipas.

Šiomet Lietuvos delegacijai daugiausiai medalių, net 53, iškovojo šeši mūsų plaukikai. Beje, trys iš jų yra Lietuvos plaukimo rinktinės kandidatai. Kiekvienas plaukikas savo amžiaus grupėje turėjo galimybę dalyvauti nuo 12 iki 16 distancijų ir estafetę varžybose.

Jaunių grupėje vilnietė Erika Filipavičiūtė iškovojo dvylika medalių – dešimt aukso (vieną estafetę) ir du sidabro. Jaunoji kaunietė Kamilė Ilijonskytė pelnė septynis medalius – šešis aukso (vieną estafetę) ir vieną bronzos. Vilnietis plaukikas Kristijonas Šreiberis į Vilnių parvežė devynis medalius: šešis aukso (vieną estafetę), du sidabro ir vieną bronzos. Vilnietis Robertas Nikitinas irgi laimėjo devynis medalius, iš jų keturis aukso (vieną estafetę), du sidabro, tris

Badmintono vienetų varžybų nugalėtojai V.Movšovič ir M.Šamesas

Per žaidynių atidarymo parodą Lietuvos vėliavą nešė A.Perepelica

Dešimtmetis šachmatininkas D.Šer'as su savo tėvu Eduardu

bronzos. Tai didelis plaukikų trenerės Oksanos Sinkevič, pačių sportininkų ir jaunių delegacijos vadovo Artiomo Perepelicos nuopelnas.

Suaugusių plaukikų grupėje puikiai pasirodė broliai Andrejus ir Aleksejus Fadejevai. Andrejus laimėjo devynis medalius – po tris aukso, sidabro ir bronzos. Aleksejus – septynis medalius: keturis aukso, du sidabro ir vieną bronzos.

DEŠIMTMETIS ŽAIDĖ SU DIDMEISTRIAIS

Fechtuotojas Alanas Rinkevičius iškovojo aukso medalį individualioje įskaitoje, be to, dar pelnė vieną aukso ir du sidabro medalius komandinėse varžybose su kitų šalių sportininkais.

Šauniai pasirodė badmintonininkai. 2017 m. pasaulio makabiados prizininkas kaunietis Markas Šamesas ir Vitalija Movšovič tapo makabiados čempionais vienetų varžybose. Markas poroje su klaipėdiečiu Danieliu Tarachovskiu pelnė sidabrą. Vilniėtė V.Movšovič kartu su Ukrainos makabiete Natalija Rutgauzer irgi iškovojo sidabro medalį, o dalyvaudama mišrių dvejetų varžybose su D.Tarachovs-

Lietuvos makabiečių plaukikų komanda: tupi Andrejus Fadejevas, pirmoje eilėje E.Filipavičiūtė, trenerė O.Sinkevič, delegacijos vadovas S.Finkelšteinas, Aleksejus Fadejevas, K.Ilijonskytė. Antroje eilėje: jaunimo delegacijos vadovas A.Perepelica, R.Nikitinas ir K.Šreiberis

kiu Vitalija liko trečia.

Tenisininkės Alisa Gaivaronskytė iškovojo du aukso medalius – vienetų ir moterų dvejetų (kartu su Vokietijos sportininke), o Valentina Finkelšteinienė tapo veteranių grupės makabiados nugalėtoja.

Perspektyvi penkiolikmetė stalo tenisininkė vilnietė Gerda Šišanovaitė, dalyvaudama suaugusiųjų varžybose (dėl mažo dalyvių skaičiaus jaunieji žaidė kartu su suaugusiais), laimėjo bronzos medalį. Ji garsaus stalo tenisininko, Lietuvos čempiono Mirono Krejerio anūkė.

Pats jauniausias makabiados dalyvis – dešimtmetis šachmatininkas šiaulietis Danielius Šer'as, kurio treneris – tėvas Eduardas. Danielius, žaisdamas su meistrais ir didmeistrais, užėmė aukštą ketvirtą vietą.

FUTBOLININKAI VĖL SUBLIZGĖJO

Lietuvos futbolininkai dukart yra tapę Europos makabiadų čempionais, triskart vicečempionais, todėl medalių buvo tikimasi ir Budapešte. Futbolo komandos vadovai buvo Matvejus Frišmanas ir Gercas Žakas,

žaidžiantis treneris – Arūnas Šteinas. Lietuvos makabiečiai pusfinalyje nugalėjo Meksikos rinktinę 3:1, tačiau finale 1:6 pralaimėjo Izraelio atstovams ir ketvirtą kartą tapo Europos makabiados vicečempionais.

Makabiados dalyviai Budapešte buvo apgyvendinti viešbučiuose ne bendromis delegacijomis, bet suskirstyti pagal sporto šakas. O visų šalių jaunimas buvo įkurdintas drauge. Būtent jauniems sportininkams per „Makabi“ žaidynes skiriama daugiausia dėmesio. Jiems parengiama turiniga programa, ekskursijos, paskaitos. Jos vyksta anglų kalba.

Visiems įsiminė pamaldos didžiausioje Budapešto sinagogoje, į kurią susirinko visi žaidynių dalyviai. Šabato vakarienės tą vakarą vyko kiekviena me viešbutyje, kuriame buvo įsikūrę „Makabi“ atstovai.

Visai Lietuvos makabiečių delegacijai vadovavo S.Finkelšteinas. Sportininkams uniformą pasiuvo „Audimas“. Aprangoje panaudota Lietuvos „Makabi“ atributika, kurią sukūrė dailininkas makabietis Ilja Bereznickas.

PIRMIEJI

POELGIS

Budapešte vykusi makabiada Lietuvos sportininkams buvo jau septintasis Europos „Makabi“ žaidynės. Be to, atkurtas Lietuvos „Makabi“ klubas dalyvavo aštuoniuose pasaulio makabiados, kurios kas ketveri metai vyksta Izraelyje.

Lietuvos makabiečiai, 1989 m. žygjavę XIII pasaulio makabiados atidaryme, buvo pirmoji Lietuvos delegacija, Tarptautinio olimpinio komiteto pripažintose varžybose dalyvavusi su Lietuvos trispalve. Tai buvo drąsus poelgis, nes Lietuvos makabiečiai važiavo dar su sovietiniais pasais.

ŽAIDYNIŲ LAUKS JOMS PASIRENGĘ

RUGPJŪČIO 17–24 D. TOKIJUJE, KURIAME KITŲ METŲ LIEPOS 24 – RUGPJŪČIO 9 D. VYKS XXXII OLIMPIADOS ŽAIDYNĖS, BUVO SURENGTAS SEMINARAS MISIJŲ VADOVAMS. JAME DALYVAVO 200 NACIONALINIŲ OLIMPINIŲ KOMITETŲ DELEGATAI, TOK BEI ANOC ATSTOVAI, ŽAIDYNIŲ ORGANIZACINIO KOMITETO BEI ATSKIRŲ TARNYBŲ VADOVAI.

ALGIS BALSYS

Einius Petkaus nuotr.

Olimpinio
kaimelio
namas

Lietuvai atstovavo LTOK olimpinio sporto direktorius, misijos vadovas Einius Petkus, jo pavaduotojas Kazys Steponavičius, Lietuvos olimpinės rinktinės vyr. gydytojas Dalius Barkauskas bei Lietuvos olimpinio fondo direktorius Mantas Marcinkevičius.

Seminaro dalyvius pasveikino Tokijo olimpinis žaidynių vykdomasis direktorius Yukihiko Numomura. Delegatai iš klausė olimpinis žaidynių organizacinio komiteto bei atskirų tarnybų vadovų pranešimus apie pasirengimo žaidynėms eigą, vaizdžiai tariant, per tvorą apžiūrėjo jau pastatytas olimpines bazes, susipažino su akreditacijos, apgyvendinimo, transporto ir kitų tarnybų darbu. Kaip pasakojo E.Petkus, autobusais jie buvo privežti prie naujojo olimpinio stadiono, baseino, gimnastikos bei kitų arenų, bet į vidų šeimininkai neleido užėiti. Tokia tvarka. Iš lauko arenos atrodė šiuolaikiškos, didingos. Dauguma sporto bazių bus netoli olimpinio kaimelio, iki jų reikės važiuoti ne toliau kaip 10 kilometrų.

Buriuotojai olimpinį vėją gaudys toje pačioje jlanke kaip ir 1964-aisiais. Rugsjūčio mėnesį ten vyko tarptautinė buriavimo regata, kurioje dešimtą vietą užėmė „Laser Radial“ klasės buriuotoja Viktorija Andrulytė. Dėl prastų oro sąlygų neįvyko visi planuoti plaukimai.

LTOK delegacija ketino apsilankyti buriavimo varžybose, bet būtent tą dieną, kai mūsų šalis susirengė į kelionę, dėl blogo oro plaukimas buvo atidėtas. Beje, buriuotojai turės atskirą olimpinį kaimelį.

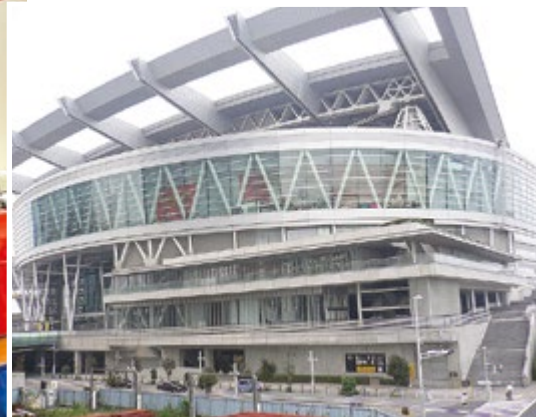
Na, o pagrindinis Tokijo olimpinis kaimelis bus trečdaliu mažesnis nei prieš ketverius metus Rio de Žaneire, panašaus dydžio kaip 2012-aisiais buvo Londone. Jau pastatytas 21 namas. Visi šie 14–18 aukštų laikinieji olimpiečių namai dabar įrenginėjami, vyksta apdailos darbai. Sportininkai kambariuose gyvens po vieną arba du, apartamentuose įsikurs ne daugiau nei šeši žmonės. Kambariai nedideli.

Kaimelyje veiks visos įprastos tarnybos. Dviejų aukštų 4300 vietų valgykla dirbs visą parą. Pirmame aukšte bus 1150, antrame – 3150 vietų. Maitins Azijos, Afrikos, Europos, košerinės, vegetarinės ir kitos virtuvės.

Žaidynių metu veiks olimpinės transporto linijos, kuriomis važinės tik specialiais ženklais pažymėtos mašinos.

Misijos vadovų seminare Tokijuje dalyvavo (iš kairės): K.Steponavičius, D.Barkauskas, E.Petkus ir M.Marcinkevičius

„Saitama“ arena, kurioje žais krepšinininkai

Vienvietis kambarys

Patalpa medikams

Tuo metu, kai vyks žaidynės, Tokijuje bus pačios karščiausios ir tvankiausios dienos. Vidutinė trisdešimties metų statistika byloja, kad šiuo laikotarpiu vidutinė temperatūra – 30,8 laipsnio. Be to, bus labai tvanku. Tiesa, buvo metų, kai šildė tik 23 laipsniai.

Kaip sakė D.Barkauskas, tokie orai patys pavojingiausi sportininkams. Ypač atidiems ir atsargiems reikia būti iš lauko įėjus į kondicionierių atvėsintas patalpas. „Atsigulusi naktį su įjungtu kondicionieriumi kambaryje – gali ryte neprakalbėti, atsikelti su skaudama gerkle. Eisi miegoti išjungęs kondicionierių – naktį gali uždusti“, – perspėjo D.Barkauskas, kurio nuomone, tai bus bene sunkiausios žaidynės mūsų atletams.

Kas daugiausiai rūpesčių kėlė įvairių šalių misijų vadovams? „Visi skundėsi, kad per mažai vietų olimpiniam kaimelyje skiriama aptarnaujančiam personalui, misijos darbuotojams. Nemažai delegatų prašė padidinti bilietų į varžybas kvotas“, – vardijo E.Petkus. Pasak jo, vis dėlto galima drąsiai teigti, kad Tokijas bus gerai pasirengęs olimpinėms žaidynėms. Tiksliau, jis jau dabar pasirengęs.

Prieš seminarą mūsų delegacija lankėsi netoli Tokijo esančiame Hiracukos mieste, su kuriuo LTOK yra pasirašęs bendradarbiavimo sutartį. Ten pernai

ir užpernai jau viešėjo bei treniravosi įvairių sporto šakų Lietuvos olimpinės rinktinės kandidatai. Buvo apžiūrėtas ir apie 100 km nuo Tokijo esantis Sagamio ežeras, kuriame buvo stipriai nuo tarptautinių standartų nutolusi irklavimo trasa. Atsižvelgus į ankstesnes lietuvių pastabas, ten jau padaryta daug gerų darbų. Buvusio olimpiečio irklautojo E.Petkaus nuomone, ten jau gali treniruotis irklautojai. Bus siūloma mūsų meistrams prieš žaidynes surengti stovyklą.

Rugpjūčio 23 d. Idzu mieste (apie 130 km nuo Tokijo) vyko dviračių treko Japonijos taurės varžybos. Jose dalyvavo ir Lietuvos treko rinktinė, o Simona Krupeckaitė sprinto rungtyje laimėjo bronzos ir sidabro medalius. Atletai gyvena, maitinasi, treniravosi Hiracukoje. Sąlygos buvo panašiausios į tas, kurios kitąmet lauks Tokijo žaidynėse. Tas varžybas stebėjo LOF direktorius M.Marcinkevičius.

Ir dar viena gera žinia olimpiečiams. Visi atletai olimpiniam kaimelyje dovanų gaus išmaniųjų „Samsung“ telefonus su įdiegtomis olimpinė žaidynių programomis: bus visi varžybų tvarkaraščiai, rezultatai, autobusų ir kitų transporto priemonių maršrutai, kultūrinė programa ir t.t. Šiais dovanotais telefonais taip pat bus galima bendrauti su kitais jų turėtojais.

17

DIENŲ

Tiek laiko vyks Tokijo olimpinės žaidynės. 33 sporto šakų atstovai, 11 090 sportininkų (moterų 48,5 proc.) kovos dėl 339 medalių komplektų.

KAIMYŅŲ ŠIMTMEČIO KELIO PRADŽIA

ŠIEMET MŪSŲ KAIMYNAI LENKAI MINI SAVO ŠALIES NACIONALINIO OLIMPINIO KOMITETO TARPTAUTINIO PRIPAŽINIMO ŠIMTMETĮ. ŽURNALO SKAITYTOJAMS SIŪLOME PRISIMINTI ŠLOVINGO LENKIJOS OLIMPINIO KELIO PRADŽIĄ.

vytautas ruzginas

Lenkijos raitelis
K.Rommelis

Lenkijos nacionalinis olimpinis komitetas tarptautinio pripažinimo sulaukė 1919-aisiais. Tiesa, lenkai, kaip ir lietuviai, pirmuosius olimpinius medalius iškovojo kaip JAV rinktinių nariai. Štai 1908 m. Londono olimpinėse žaidynėse JAV komandai šuolių į vandenį nuo trampolino rungtyje bronzos medalį laimėjo lenkų kilmės Jerzy Gaidzikas, JAV žinomas kaip George'as Williamas Gaidzikas. 1912 m. Stokholmo žaidynėse nemažai lenkų tautybės sportininkų atstovavo Rusijai ir Austrijai. Austrijos rinktinėje buvo bėgikai Wladyslawas Ponurskis ir Tadeusz Garczyński, Rusijos – futbolininkai Piotras Borejsza ir Fiodoras Rymcza, lengvaatletis Piotras Gajewskis, šaulys Oswaldas Reszke. Dar Rusijos komandoje buvo du jodikai – Sergiuszas Zahorskis ir Karolis Rommelis. S.Zahorskis užėmė 11 vietą, K.Rommelis vos netapo čempionu.

PAGERBĖ KARALIUS

K.Rommelis buvo baigęs Peterburgo menų akademiją ir tarnavo carinės Rusijos armijoje rotmistru. Olimpinėms žaidynėms rengėsi savarankiškai. 1912 m. Stokholme jojimo varžybose jis tapo žaidynių herojumi, nors ir neužėmė prizinės vietos. Kliūčių ruožas buvo labai sudėtingas. Nė vienas jodikas jo neįveikė be baudos taškų. K.Rommelis startavo vienas iš paskutiniųjų ir žinojo, kad pirmąja prancūzas

Jacques'as Cariou. Lenkui iš pradžių puikiai sekėsi. Jis sėkmingai įveikė vieną kliūtį po kitos. Jau niekas nabejojo, kad K.Rommelis taps nugalėtoju, bet įvyko nelaimė – įveikiant vandens kliūtį jo žirgas paslydo ir raitelis nukrito. Jis neteko sąmonės, bet ją atgavęs šoko ant žirgo ir pasiekė finišą. Finišuodamas dar kartą neteko sąmonės ir buvo nuvežtas į ligoninę. Raiteliui buvo sulaužyti šonkauliai. Tik ligoninėje sužinojo, kad užėmė devintą vietą. Po kelių dienų Švedijos karalius Gustavas V aplankė šį raitelį ligoninėje ir įteikė jam aukso medalio kopiją. Taip buvo pagerbtas šis ryžtingas ir atkaklus olimpietis.

K.Rommelis buvo vienas pirmųjų nepriklausomos Lenkijos olimpiečių. Dar du kartus – 1924 m. Paryžiuje ir 1928 m. Amsterdame – jau gynė Lenkijos olimpinę garbę. Paryžiuje jis užėmė šeštą vietą, o 1928 m. Amsterdame su komanda iškovojo bronzą. Vėliau K.Rommelis buvo Lenkijos olimpinės jojimo komandos instruktorius. Antrojo pasaulinio karo dalyvis, kalėjęs Dachau ir Mauthauzeno koncentracijos stovyklose. Po karo buvo Lenkijos kino studijos konsultantas. K.Rommelis mirė 1967 m.

Dar 1912 m. lenkai buvo kviečiami dalyvauti Stokholmo olimpinėse žaidynėse, bet jiems nepavyko suburti bendros olimpinės komandos. Lenkai nutarė

S.Lubomirskis

TOK NARIAI

ĮVERTINIMAS

Lenkijos olimpinis komitetas 1919 m. tapo Tarptautinio olimpinio komiteto nariu. 1921 m. Lenkija jau turėjo savo atstovą TOK. Iš viso Tarptautiniame olimpiniam komitete Lenkijai atstovavo septyni nariai: kunigaikštis Stefanas Lubomirskis (1921–1923), kunigaikštis Kazimierz Lubomirskis (1923–1930), ministras Ignacas Matuszewskis (1931–1939), generolas Stanislawas Rouppertas (1931–1945), profesorius Alfredas Lothas (1948–1961), mokslininkas Wlodzimierz Reczekas (1961–1996) ir olimpinė čempionė Irena Szewinska (1998–2018).

Lenkijoje įvyko dvi TOK sesijos: 1937-aisiais 36-oji ir 1969 m. – 68-oji. Ši sesija buvo skirta Lenkijos olimpinio komiteto 50-mečiui ir Tarptautinio olimpinio komiteto 75-mečiui paminėti. Lenkijos olimpiniam komitetui buvo įteikta olimpinė taurė.

2010 m. lenkų olimpinis judėjimas neteko LOK prezidento Piotro Nurowskio, kuris žuvo lėktuvo katastrofoje prie Smolensko. Nuo 2010-ųjų LOK prezidentas – Andrzejus Krasnickis.

surenkti savo žaidynes Varšuvoje, tačiau rusai nedavė leidimo – bijojo protesto demonstracijų. Vis dėlto lenkams pavyko apgauti caro valdžią. Tuo metu Varšuvoje turėjo vykti tarptautinė pramonės paroda, kuriai surengti caro valdžia leidimą davė. Lenkai tuo ir pasinaudojo, sporto žaidynes surengė kartu su paroda ir pavadino sporto bei pramonės paroda.

INICIATORIAI

1918 m. rugsėjo 20–22 d. Varšuvoje įvyko pirmasis Lenkijos sporto ir gimnastikos draugijų suvažiavimas. Jo tikslas – suburti visas draugijas į vieną organizaciją ir koordinuoti jų veiklą. Suvažiavime virė karštos diskusijos dėl sporto plėtros formos nepriklausomoje Lenkijoje. Buvo nutarta populiarinti lenkų žaidynes ir 1919-ųjų pavasarį surengti tautos žaidynes.

Šiame suvažiavime aktyviai dalyvavo Kazimieras Biernackis, pats sportavęs, leidęs brošiūras apie įvairias sporto šakas. Jis sakė, kad susikūrus nepriklausomai Lenkijos valstybei lenkų jaunimas privalo atstovauti savo šaliai tarptautinėse sporto šventėse ir olimpinėse žaidynėse. Kai 1918 m. susikūrė Lenkijos valstybė, Belgijos Antverpeno olimpinių žaidynių organizacinis komitetas pakvietė Lenkijos sportininkus dalyvauti šiose žaidynėse. Reikėjo skubiai įkurti Lenkijos olimpinį komitetą ir pradėti rengti sportininkus olimpiadai. Šis kvietimas buvo nusiųstas Sveikatos ministerijos sporto reikalų sekretoriui. Jo referentas Henrykas Szot-Jeziorowski kartu su Užsienio reikalų ministerijos darbuotoju Stanislawu Polakiewicziumi 1919 m. rugpjūčio 2 d. susaukė pasitarimą dėl Lenkijos dalyvavimo olimpinėse žaidynėse. Po šio pasitarimo buvo užmegzti kontaktai su sporto veikėjais ir klubų vadovais.

1919 m. spalio 12 d. į Krokuvos prancūzų viešbutį susirinkęs sporto aktyvas įkūrė Lenkijos olimpinių žaidynių organizacinį komitetą. 1919 m. gruodžio 1 d. įvyko pirmasis plenarinis šio komiteto posėdis, per kurį buvo patvirtintas komiteto statusas ir kreipiasi į Tarptautinį olimpinį komitetą dėl pripažinimo. Pirmininku buvo išrinktas kunigaikštis Stefanus Lubomirskis. Svarbiausia komiteto užduotis – atrinkti kandidatus į Lenkijos olimpinę rinktinę ir pasirengti olimpinėms žaidynėms. Šiam tikslui buvo įsteigti aštuoni olimpiečių rengimo centrai. Buvo pakviesta trenerių iš užsienio. Lengvaatlečius treniravo švedas K.Helgesonas, futbolininkus – amerikietis C.Burfordas. Lenkų treneriai K.Rommelis ir S.Zahorskis treniravo jokikus. Irklavimo meistrus rengė A.Lohtas, o teniso paslapčių mokė J.Kowalskis. Organizacinis darbas ir sportininkų rengimasis olimpinėms žaidynėms buvo planingas ir entuziastingas.

Bet karas su sovietų Rusija suardė visus planus. 1920 m. liepos 12 d., likus mėnesiui iki olimpinių žaidynių atidarymo, lenkai atsisakė jose dalyvauti. Iki karo pabaigos Lenkijos olimpinių žaidynių organizacinio komiteto veikla laikinai nutrūko. Lenkijos olimpinio komiteto posėdis įvyko 1921 m. balandžio 23 d. Per tą laiką Lenkijos olimpinių žaidynių organizacinis komitetas palaikė ryšius su TOK. 1922 m. vasario 19 d. buvo įkurta Lenkijos sportinių organizacijų sąjunga. Lenkijos olimpinių žaidynių komitetas šioje sąjungoje turėjo būti sekcija, rengianti sportininkus olimpinėms žaidynėms. Organizaciniai nesklandumai ir lėšų trūkumas nedavė norimų rezultatų.

I.Szewinska,
A.Krasnickis ir
D.Gudzinevičiūtė

PIRMIEJI MEDALIAI

Į vasaros olimpinės žaidynes Paryžiuje 1924 m. lenkai važiavo semtis patirties. Žmonės stengėsi pamiršti baisų karą ir laukė pasaulio sporto šventės. Paryžius buvo pirmasis miestas, kuriame antrą kartą rengtos olimpinės žaidynės. Paryžiaus žaidynėse pirmą kartą dalyvavo ir Lietuvos atstovai.

Lenkijos olimpinių žaidynių organizacinio komiteto narys profesorius E.Vitigas prieš Paryžiaus olimpinės žaidynes sakė, kad „kas jau kas, o dviračių sportas sėkmingai gali ginti lenkų valstybės spalvas.“ 1924 m. Paryžiuje Lenkijos dviratinkai Janas Lazarskis, Franciszekas Szymczykas, Jozefas Lange ir Tomaszas Stankiewiczzius 4000 m persekiojimo lenktynėse užėmė antrą vietą. Jojimo ključiu įveikimo rungtyje bronzos medalį iškovojo lenkų jojikas Adamas Krolkiewiczzius.

1924 m. spalio 26 d. posėdyje Lenkijos olimpinių žaidynių organizacinio komiteto pavadinimas buvo pakeistas į Lenkijos olimpinį komitetą (LOK).

1928 m. Amsterdamo olimpiadoje pirmąjį aukso medalį Lenkijos komandai iškovojo Halina Konopacka, toliausiai nusviedusi diską. 1932 m. Los Andželo žaidynėse 10 km bėgimą laimėjo Janusz Kasocinski, iškovojęs pirmąjį aukso medalį vyrų varžybose.

1939 m. rugsėjo mėnesį Lenkiją užpuolė Vokietija, o netrukus ir sovietų Rusija. Daug sportininkų nukentėjo ir žuvo per Antrąjį pasaulinį karą. Jam pasibaigus 1946 m. vėl reikėjo iš naujo pradėti olimpinio komiteto veiklą. LOK ėmė vadovauti profesorius Alfredas Lohtas. 1948 m. Londono olimpinėse žaidynėse Lenkija pelnė tik vieną bronzos medalį, kurį iškovojo boksininkas Aleksis Antkiewiczzius.

Pradedant 1924 m. Paryžiaus ir baigiant 2016 m. Rio de Žaneiro vasaros olimpinėmis žaidynėmis (išskyrus socialistinio lagerio boikotuotas 1984 m. Los Andželo žaidynes – aut. pastaba), lenkų olimpiečiai iškovojo 283 medalius: 68 aukso, 83 sidabro, 132 bronzos. Lenkijos olimpiečiai dalyvavo visose žiemos olimpinėse žaidynėse ir jose pelnė 22 medalius: po 7 aukso ir sidabro bei 8 bronzos.

MUGĖ

RENGINYS

Vienas pirmųjų LOK šimtmečio renginių – 25-oji pasaulinė olimpinių kolekcininkų mugė, kuri gegužės 24–26 d. vyko Varšuvos olimpiniam centre. Tai buvo išskirtinė galimybė susitikti ir pabendrauti su garsiausiais kaimyninės šalies sportininkais bei pasaulio olimpiniais kolekcininkais. Šioje mugėje dalyvavo gausi Lietuvos olimpinių kolekcininkų delegacija.

APDOVANOJIMAS

NEEILINIS
ĮVERTINIMAS

Per Belgijoje, Antverpeno mieste, vykusią Europos žolės riedulio federacijos 31-ąją generalinės asamblėjos sesiją išskirtinio dėmesio sulaukė Lietuva.

Lietuvos žolės riedulio federacijos prezidentas, LTOK vykdomojo komiteto narys Leonardas Čaikauskas įvertintas už 16 metų veiklą Europos žolės riedulio federacijos (EHF) vykdomajame komitete, žolės riedulio plėtrą Lietuvoje bei Europoje. Jam įteiktas sidabrinis medalis ir suteiktas Europos žolės riedulio federacijos garbės nario vardas.

Savo kalboje L.Čaikauskas minėjo, kad Lietuva tapo patikima Europos žolės riedulio federacijos partnere, surengė 17 Europos čempionatų, du pasaulio lygos atrankos čempionatus bei 2005 m. generalinę asamblėją.

L.Čaikauskas į Europos žolės riedulio

Apdovanojimą L.Čaikauskui įteikė EHF prezidentė M.Fleuren

federacijos vykdomąją tarybą buvo išrinktas keturis kartus.

Generalinėje asamblėjoje buvo

pristatyta Europos žolės riedulio federacijos lyčių lygybės chartija. Viena pranešėjų buvo Lietuvos žolės riedulininkė Ugnė Chmeliauskaitė.

BILIETAI

KVIEČIA Į TOKIJO
ŽAIDYNES

Norite kitais metais iš tribūnų pamatyti ir palaikyti Lietuvos olimpiečius Tekančios saulės šalyje? Planuoti kelionę į Japoniją galima pradėti jau dabar – kelionių organizatorius „Novaturas“ rugpjūčio 12 d. pradėjo pardavinėti bilietus į 2020 m. Tokijo olimpinės žaidynes.

„Mums suteiktas oficialaus bilietų platintojo statusas yra svarbus įvertinimas ir kartu didelė atsakomybė, – pabrėžė vienintelio bilietų į olimpinės žaidynes pardavėjo Lietuvoje „Novaturo“ generalinė direktorė Audronė Keinytė. – Pasirūpinti sklandžiu olimpiinių žaidynių delegacijos ir sirgalių bilietų įsigijimo ir kelionės procesu yra iššūkis, kurį su dideliu džiaugsmu prisiimame jau prieš antras vasaros olimpinės žaidynes iš eilės.“

Kaip oficialių žaidynių bilietų platintoją „Novaturą“ išsirinko Lietuvos tautinis olimpinis komitetas, o partnerio pasirinkimą patvirtino Tarptautinis olimpinis komitetas ir olimpiinių žaidynių organizacinis komitetas.

„Olimpinės žaidynės – renginys, į kurio šeiminkus nukrypsta viso pasaulio akys ir kurio dalimi bent kartą gyvenime nori tapti ne tik kiekvienas sportininkas, bet ir kiekvienas sirgalius, – pabrėžė net penkerių žaidynių dalyvė, olimpinė

čempionė, LTOK prezidentė ir TOK narė Daina Gudžinevičiūtė. – Norėdami būti tikri, kad į Japonijos sostinę nuvyksime ir iš jos grįšime be jokių nesklandumų, rinkomės jau patikrintą partnerį.“

Olimpinės žaidynės Tokijuje 2020 m. vyks liepos 24 – rugpjūčio 9 d. Tiesa, softbolo ir moterų futbolo turnyrai prasidės dviem dienomis anksčiau, nei bus įžiebta olimpinė ugnis, o irklavimo ir šaudymo iš lanko varžybos startuos atidarymo ceremonijos dieną.

Pageidaujantieji įsigyti bilietus į olimpinės žaidynes tikslius sporto šakų sąrašus jau gali rasti ir „Novaturo“ interneto svetainėje. Čia galima sužinoti bilietų kainas į konkrečias varžybas. Sulaukė užklausų kelionių organizatoriaus atstovai su kiekvienu

klientu bendraus individualiai. „Novaturas“ taip pat padės užsisakyti viešbučius ir skrydžius.

„Bilietus pagal itin griežtai reglamentuotas taisykles galime parduoti tik Lietuvoje gyvenantiems, tai yra turintiems registruotą gyvenamosios vietos adresą Lietuvoje, asmenims ir tik už nustatytą fiksuotą kainą. Pasitaiko atvejų, kai kitais būdais bandoma ir siūloma įsigyti bilietus į olimpinės žaidynes, tačiau raginame žmones būti atsargius – bilietų pardavimo taisyklės griežtos, o už jų pažeidimą numatytos baudos“, – įspėjo „Novaturo“ generalinė direktorė.

Japonijos sostinėje vyksiančiose olimpinėse žaidynėse varžysis 33 sporto šakų atstovai, kurie išsidalys 339 medalių komplektus.

OLIMPINIS MĖNUO

AŽVOLAS GALINGASIS

LUKA KIBIRKŠTIS

UNA SUPERBIČIULĖ

ANIS KILNIAŠIRDIS

PADEK HEROJAMS AUGINTI SUPERGALIAS!
PRISIJUNK!

DAUGIAU INFORMACIJOS: WWW.LTOK.LT

TRYS SUKAKTYS

APIE KREPŠININKĄ PRANĄ LUBINĄ TARPUKARIU BUVO KALBAMA NE KĄ MAŽIAU NEI VĖLESNIAIS LAIKAIS APIE MODESTĄ PAULAUSKĄ IR ARVYDĄ SABONĮ. ŠIEMET GALIMA PAMINĖTI NET TRIS SU P.LUBINU SUSIJUSIAS SUKAKTIS.

Leono Karaliūno ir „Olimpinės panoramos“ archyvo nuotr.

Lietuvos rinktinė (tamsi apranga) Kauno halėje žaidžia 1939 m. Europos čempionato rungtynes

Prieš 80 metų, 1939-aisiais, Kauno sporto halėje Lietuvos krepšinio rinktinė antrą kartą tapo Europos čempione. Jos treneris (kartu su Feliksu Kriaučiūnu) ir lyderis buvo P.Lubinas, žaidęs visas septynerias rungtynes ir pelnęs 94 taškus. Iki šiol prisimename istorinis jo metimas į latvių krepšį per lemiamas šio Europos čempionato rungtynes.

Prieš 30 metų, 1989-aisiais, P.Lubinas kartu su žmona Mary Agnes paskutinį kartą lankėsi Lietuvoje – dalyvavo Kaune vykusiose iškilmėse, skirtose dviem penkiasdešimtmečiams – Kauno sporto halės ir pergalei 1939 m. Europos krepšinio čempionate – paminėti.

Trečioji data – liūdna: prieš dvidešimtmetį, 1999 m. liepos 8-ąją, Riversaide (Kalifornija) eidamas 90-uosius metus P.Lubinas mirė. Kitų metų sausį bus minimos 110-osios jo gimimo metinės.

Pranas Lubinas (Frank Lubin) gimė 1910 m. sausio 7 d. Los Andžele, išėjęs iš Lietuvos Konstantino ir Antani-

nos Lubinų šeimoje. Krepšinį pradėjo žaisti nuo 1928-ųjų universitete. Jį baigęs 1933 m. ėmė dirbti „Universal Film Corporation“ kino studijoje. Šioje ir kitose Holivudo kino studijose darbuosi net keturiasdešimt metų: ruošė dekoracijas, buvo operatoriaus asistentas, filmavosi masinėse scenose, atliko antraeilius vaidmenis.

Ši studija turėjo savo krepšinio komandą, kuri sudarė JAV rinktinės, dalyvavusios 1936 m. Berlyno olimpinėse žaidynėse ir laimėjusios pirmą kartą į žaidynių programą įtrauktą krepšinio turnyrą, pagrindą. Joje žaidė ir P.Lubinas.

Pirmą kartą krepšinininkas į Lietuvą atvyko 1936-aisiais. Dirbo sporto instruktoriumi Kauno policijos mokykloje, žaidė krepšinį Lietuvos fizinio lavinimosi sąjungos komandoje.

Prieš Antrąjį pasaulinį karą P.Lubinas grįžo į JAV. Iki 1952 m. žaidė įvairiuose mėgėjų klubuose. Net devynis kartus buvo išrinktas į simbolinę JAV krepšinio mėgėjų rinktinę „All Americans“.

Su kamuoliu – P.Lubinas

„Kaip treniruotis norint būti geriausiu pasaulyje: persitreniravimo grėsmės“

Genadijus Sokolovas

Plaukimo guru, dirbęs su 23 olimpinėse aukso medalių laimėtoju Michaelu Phelps

„Kaip susitvarkyti su emocijomis?“

Rinalda Germanienė

Psichoterapeutė, sporto psichologė

„Olimpiečiai: antroji profesija“

Mindaugas Griškonis

Irkluotojas, olimpinis vicečempionas

„Stiprus asmeninis prekės ženklas sporto pasaulyje“

Dr. Dominyka Venciūtė

ISM Vadybos ir ekonomikos universitetas

„Tokijas 2020: olimpinės naujienos ir pasirengimas“

Dalius Barkauskas

Olimpinės rinktinės vyr. gydytojas

15+ pranešėjų

300+ dalyvių

Daugiau informacijos www.lteam.lt

4F

OFICIALUS RĖMĖJAS

LTeam
OLYMPIC RINGS

SPORTSTYLE
AW19

MŪSŲ PARDUOTUVĖS

PPC „Ozas“
Vilnius

PLC „Panorama“
Vilnius

PPC „Akropolis“
Klaipėda

PPC „Akropolis“
Šiauliai

 4Fstore.lt

 4FLithuania

 4F_official